Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 222 (6340).

17 НОЯБРЬ ЖУМА

1978 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИ ҚАҲРАМОНЛАРИНИНГ КОСМОСДАГИ ЗАФАРИ

«САЛЮТ-6»—«СОЮЗ» КОМПЛЕКСИ КОСМОНАВТЛАРИГА КРЕМЛДА ВАТАННИНГ ЮКСАК МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Суратда: мукофотларни топшириш пайти.

(«Правда»дан).

Советлар мамлакати космосни тадқиқ қилиш ва ўзлаштиришда янги буюк муваффақиятга эришди. Улуғ Октябрнинг 61 йиллиги арафасида киши бошқарадиган «Салют—6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг инсоният тарихида энг узоқ вақт давом этган учиши тугалланди.

15 ноябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев СССРнинг космонавт учувчилари В. В. Коваленок ва А. С. Иванченковга Совет Иттифоқининг юксак мукофотларини топширди.

Мукофотларни топшириш вақтида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Тарихда энг узоқ вақт давом этган космик учиш — бутун дунёга машҳур «Салют—6»—«Союз» комплексининг учиши муваффақиятли ўтказилганлиги — Совет фани ва техникасининг, совет кишилари билими ва маҳорати, иродаси ва қаҳрамонлигининг жуда катта ғалабасидир.

Икки совет кишиси, икки коммунист — Владимир Коваленок билан Александр Иванченков космосда бир юз қирқ кечаю-кундуз яшаб, меҳнат қилдилар. Юрий Гагарин 108 минут учган бўлса Ковалёнок билан Иванченков 140 сутка учдилар... Бу сафарлар орасида йигирма йилдан камроқ вақт ўтди. Тўғрисини айтганда, космик давр эндигина бошланган пайтда космонавтиканинг шу қадар жадал ривожланишини орзу қилиш ҳам қийин эди.

Космосда, шу қадар одатдан ташқари шароитларда узоқ вақт яшашнинг ўзи жасоратдир. Космосда ишлаш, бунинг устига Ковалёнок ва Иванченков ўртоқлардек шу қадар самарали ишлаш эса икки қарра жасоратдир. Уларнинг нималар билан шуғулланишларига тўғри келмади, дейсиз! Улар металлург ҳам бўлишди, астроном ҳам, геофизик ҳам, биолог ҳам бўлишди —улар ўзларининг фан, техника ва халқ хўжалиги турли соҳаларида моҳир мутахассис эканликларини кўрсатишди. Космонавтлар касбининг ўзи шунақа — уларнинг меҳнати жуда хилма-хил соҳаларда инсоният тараққиётига хизмат қилади.

Очиғини айтамиз: Ковалёнок ва Иванченков ўртоқлар космик учишни қойил мақом тарзда бажардилар. Доимо шундай пайтларда бўлганидек бу сафар ҳам биз космосдаги жасорат — олимлар, конструкторларнинг жасорати ҳам эканлигини, инженерлар ва ишчилар маҳоратининг зафари ҳам эканлигини эсда тутамиз. Бугун биз қаҳрамон космонавтларимизга ва ерда туриб, «Салют—6» — «Союз» комплекси ичидаги ишни пишиқ ва аниқ маромда таъминлаб турган барча кишиларга ташаккур айтамиз.

Космонавтларимиз ўз уйларидан, Ватандан, ердан олисда меҳнат қилган бўлсалар ҳам, аммо учишнинг ҳар дақиқасида барча совет кишилари, қардош социалистик мамлакатларнинг халқлари улар билан ёнма-ён бўлдилар. Ковалёнок ва Иванченков ўртоқлар Польша Халқ Республикаси ва Германия Демократик Республикасидан бўлган ўзларининг космик қардошлари билан биргаликда илмий-тадқиқотлар ва экспериментларнинг жуда катта программасини бажардилар. Шу тариқа социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг мустаҳкамланиб бораётган бирдамлиги, доимо кенгайиб бораётган ҳамкорлигимиз яна бир бор амалда намоён бўлди.

Азиз ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиумининг ёқимли топшириғини бажариб, сизларга Ленин ордени ва «Олтин юлдуз» медалларини топширишга, ўртоқ Иванченков, Сизга эса «СССРнинг космонавт учувчиси» нишонини ҳам топширишга ижозат бергайсизлар.

Азиз ўртоқлар, сизларни Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганлиги билан астойдил табриклайман. Сизларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, Ватан манфаатлари, коммунизм манфаатлари йўлида янги шонли ишлар тилайман.

В. В. Коваленок мукофотни қабул қилиб олиб, бундай деди:

«Салют — 6»—«Союз» орбитал комплексидаги меҳнатимизга шу қадар юксак баҳо берилгани учун астойдил миннатдорчилик, коммунистнинг миннатдорчилигини шахсан ўз номимдан ва экипаж номидан билдиришга ижозат бергайсизлар.

Александр Иванченков билан биз коммунистлар учун партия, Ватан топшириғини бажариш бурчидан ҳам юқори бурч бўлган эмас, йўқ ва бўлмайди ҳам.

Орбитал комплекснинг учиши ва орбитада икки экспедициянинг ишлаши ватанимиз фанининг ошиб бораётган қудратини, совет космонавтларининг уқуви ва маҳоратини, уларнинг тайёргарлигини яққол намойиш қилди.

Биз бундан буён ҳам ўз кучимиз, билимимиз ва ғайратимизни аямай, космик давлатимизнинг шуҳрати янада кўпроқ ортиши учун меҳнат қилаверамиз, деб Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетини, СССР Олий Совети Президиумини, СССР Министрлар Советини, азиз Леонид Ильич, шахсан Сизни ишонтирамиз.

В. В. Коваленок ўртоқ Л. И. Брежневнинг портретини шу учишдан хотира бўлсин, деб унга топширди, бу портретга космонавтлар орбитал космик комплексда бўлган вақтларида имзо чеккан эдилар. Бу портрет, деди кема командири, бизнинг Ленин партияси билан, унинг Марказий Комитети билан, азиз Леонид Ильич, шахсан Сиз билан алоқамиз рамзи бўлди ва биз ўз фаолиятимизда программанинг мураккаб элементларини бажариб, шахсан Сизга неча марталаб рапорт бердик.

А. С. Иванченков Леонид Ильичга қараб бундай деди:

Мен, космик комплекснинг борт инженери бўлганим учун Сизга шуни зўр қувонч билан маълум қиламанки, 140 суткалик учиш давомида «Салют—6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг, Сиз бутун дунёга машҳур деб атаган шу комплекснинг ҳамма системалари бенуқсон ишлаб турди. Бу эса космик техникамиз ривожининг ғоят юксак даражасини, унинг бенуқсон ишлаганлигини яққол исботлайди.

Сиз бугун бизга топширган юксак мукофотларни биз ўз меҳнатимизга Сизнинг, КПСС Марказий Комитетининг, ҳукуматимизнинг юксак баҳоси деб биламиз, шу ажойиб космик техникани яратган олимларимиз, ишчиларимиз, техникларимиз, конструкторларимиз кўп минг кишилик коллективларининг меҳнатига берилган баҳо деб биламиз.

Нутқлар эътибор бериб тингланди ва давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Мукофотларни топшириш вақтида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитетининг секретари Я. П. Рябов, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, Ю. А. Гагарин номли космонавтлар тайёрлаш марказининг бошлиғи, авиация генерал-лейтенанти Г. Т. Береговой, тайёрлаш маркази сиёсий бўлимининг бошлиғи авиация генерал-майори П. И. Климук бор эдилар.

(ТАСС).

ВАТАН МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

15 ноябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бир группа ўртоқларга Ватан мукофотларини топширди.

Коммунистик партия ва совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига 70 йил тўлиши муносабати билан Ташқи савдо министри Н. С. Патоличевга Ленин ордени ва иккинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медали топширилди.

Коммунистик партия ва совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг секретари Я. П. Рябов Ленин орденига сазовор бўлди.

Совет фанини ривожлантириш ва ташкил этишдаги катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига 75 йил тўлиши муносабати билан СССР Фанлар академиясининг президенти А. П. Александров Ленин ордени билан мукофотланди.

КПСС Марказий Комитети аппаратидаги ва совет органларидаги катта самарали ишлари учун ҳамда туғилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александровга Октябрь Революцияси ордени топширилди.

КПСС Марказий Комитети аппаратининг масъул ходимларидан М. Е. Могилевецга КПСС Марказий Комитети аппаратида кўп йил, бенуқсон ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан Октябрь Революцияси ордени, Е. М. Самотейкинга КПСС Марказий Комитети аппаратида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан Меҳнат Қизил Байроқ ордени топширилди.

Мукофотланганлар ўз меҳнатларига берилган юксак баҳо учун ленинчи Марказий Комитетга, СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига, шахсан Леонид Ильич Брежневга сидқидилдан қизғин миннатдорчилик билдирдилар. Улар бутун куч, билим ва тажрибамизни совет халқига бундан буён ҳам хизмат қилиш, мамлакатимизда коммунизм қуриш ишига сарфлаймиз деб ишонтирдилар.

Орденларни топшириш маросимида ҳозир бўлганлар мукофотланганларни самимий қутладилар ва уларга Ватан бахт-саодати йўлида янгидан-янги катта муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

«ИНТЕРКОСМОС-18» ЙЎЛДОШИ БИЛАН ЧЕХОСЛОВАКИЯ «МАГИОН» ЙЎЛДОШИ БИРГАЛАШИБ УЧМОҚДА

ТАСС АХБОРОТИ

1978 йил 24 октябрда учирилган «Интеркосмос-18» Ер сунъий йўлдошидан 1978 йил 14 ноябрда Чехословакиянинг кичик «Магион» йўлдоши ажратилди.

Ер атрофи космик фазосида паст частотали электр магнит майдонлари фазовий структураси тадқиқотларини ўтказиш «Интеркосмос-18» ва «Магион» йўлдошларининг биргалашиб мустақил учишининг мақсадидир.

«Магион» йўлдоши орбитасининг параметрлари «Интеркосмос-18» йўлдоши орбитаси параметрларига яқин.

Йўлдошларнинг ичидаги системалар ва илмий аппаратлар нормал ишлаб турибди.

Болгария Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Куба Республикаси, Совет Иттифоқи ва Чехословакия Социалистик Республикаси телеметрик системасининг ердаги қабул пунктлари йўлдошларда келаётган илмий маълумотларни қабул қилиб турибди.

БОЛГАРИЯ-СОВЕТ ДЎСТЛИГИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

СОФИЯ, 15 ноябрь. (ТАСС). Болгария металлургиясининг байроқдори — Кремиков комбинатини ҳақли равишда болгар-совет дўстлигининг маҳсули деб атайдилар. Бугун комбинатда болгар-совет дўстлиги митинги бўлиб ўтди. Минглаб митинг қатнашчилари БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живковни, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленкони самимий кутиб олдилар.

Давомли қарсаклар билан қарши олинган А. П. Кириленко митингда нутқ сўзлади. Сизлар билан, халқ Болгарияси ишчилар синфининг ва инженер-техник зиёлиларининг шонли отрядларидан бири бўлмиш Кремиков металлургия комбинати коллективи билан учрашиш менга жуда ҳузур бахш этади, деди у.

Болгария сафари вақтида комбинатга бориш имконияти туғилиши Москвада маълум бўлганида ўртоқ Л. И. Брежнев корхонангизни келиб кўрганлигини, кремиковлик металлурглар билан бўлган дилкаш учрашувларни зўр самимият билан эсга олаётганлигини сизларга айтиб қўйишни мендан илтимос қилди. Леонид Ильич сизларга, ишчилар синфига, бутун болгар халқига салом йўллади, ривожланган социализм қурилишида, ватанингизни ҳар томонлама равнақ топтиришда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Коммунистик партияларимизнинг сиёсий бирлиги, тўла ҳамжиҳатлиги СССР билан БХР ўртасида ривожланиб бораётган ҳар томонлама ҳамкорликнинг негизи эканлигини биз ҳаммамиз яхши биламиз, деди сўзини давом эттириб нотиқ. КПСС билан БКП, уларнинг Марказий Комитетлари, Марказий Комитетларнинг Сиёсий бюролари ўртасида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев билан БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ Т. Живков ўртасида доимо амалий алоқалар боғлаб турилибди, ҳар иккала томонни қизиқтирувчи барча муҳим масалалар хусусида ўзаро ахборот берилмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев билан ўртоқ Т. Живковнинг ўтган ёз фасли Қримда бўлиб ўтган учрашуви буни яна бир карра яққол намойиш қилди.

Халқаро кескинликни юмшатиш учун, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини мустаҳкамлаш учун, ҳарбий можаролар ўчоқларини тугатиш учун, инсониятнинг планета узра тинч осмонни доимо кўриб туриш умидлари ва орзулари рўёбга чиқиши учун курашда КПСС билан Совет давлатининг, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби, содиқ ленинчи ўртоқ Л. И. Брежневнинг жуда катта ролини ҳамма эътироф этган. Бизнинг ленинчи партиямиз, Совет давлати шу улуғ мақсадлар юзага чиқишига бундан буён ҳам қунт билан ҳаракат қилаберадилар.

Тинчликни мустаҳкамлашдаги ҳар бир реал қадамга саботли кураш билан эришилмоқда. Империализмнинг агрессив доиралари, жаҳон реакцияси кучлари ва улар билан биргаликда ҳаракат қилаётган Хитой ҳукмдорлари халқаро кескинликни юмшатишга жон-жаҳдлари билан қаршилик қилмоқдалар, қуролланиш пойгасини кучайтиришга чақирмоқдалар.

Ҳозирги Хитой раҳбарларининг сиёсати тинчлик ва социализм ишига қарши қаратилганлиги энди ҳаммага равшан. Фактлардан кўз юмаётган қимсаларгина буни пайқамаяптилар. Хитой раҳбарлари уруш нормал бир ҳодиса, деган гапни айтмоқдалар, урушга, агрессив НАТО блокининг, айниқса АҚШнинг ҳарбий қудратини оширишга чақирмоқдалар.

Ана шундай шароитда КПСС, БКП ва бошқа социалистик мамлакатларнинг қардош партиялари тинчликни мустаҳкамлаш ва халқаро ҳамкорликни ривожлантириш йўлини янада зўр бериб ғайрат билан ўтказиш зарур, деб ҳисобламоқдалар.

Яқинда Ле Зуан ва Фам Ван Донг ўртоқлар бошчилигидаги Вьетнам партия-ҳукумат делегациясининг СССРга қилган дўстона расмий визити тугалланди, шу визит вақтида Совет Иттифоқи билан Вьетнам ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома имзоланди. Тарихий аҳамиятга молик бу ҳужжат партияларимиз, халқларимиз ва мамлакатларимизнинг мустаҳкам бирдамлик ришталарини янада кўпроқ пухталаштиради. Совет Иттифоқи батамом ва тўла-тўкис қаҳрамон Вьетнам тарафида эканлиги бутун дунё олдида яна бир карра намойиш этилди.

Социалистик ҳамдўстлик, деди пировардида А. П. Кириленко, тинчликни сергак туриб қўриқламоқда, социализм ғалабаларига посбонлик қилмоқда. Қардош мамлакатларимиз — Совет Иттифоқи билан халқ Болгарияси ана шу муштарак, интернационал ишга салмоқли ҳисса қўшаётганликларини сиз билан биз мамнуният билан айта оламиз.

Т. Живков А. П. Кириленкога Георгий Димитров орденини топширди. У БКП билан КПСС ўртасидаги жанговар иттифоқ ва ҳамкорликни, БХР билан СССР ва уларнинг халқлари ўртасидаги қардошларча дўстликни ривожлантиришдаги хизматлари учун, СССРда социалистик ва коммунистик жамият қуришга қўшаётган ҳиссаси учун шу орден билан мукофотланди.

Бугун А. П. Кириленко Софиядан Ватанига жўнаб кетди.

МАДАДКОРЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳамда Республика партия-ҳукуматининг барча меҳнаткашларга Мурожаати мактаб ўқувчилари қалбига ҳам тез етиб борди. Улар ҳозирги дамларда далаларга чиқиб ишлашга ўтиладиган фанларни ҳам қунт билан чуқур ўзлаштириб олишга жазм этдилар.

Тошкент районидаги К. Маркс номли 17-ўрта мактаб ўқувчилари биринчилар қатори пахтакорларга ёрдамга отландилар. Мактаб ўқувчилари шу кеча-кундузда Оққўрғон районидаги «Коммунизм» колхози аъзолари билан ёнма-ён туриб фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг ҳозиргача хўжалик хирмонига тўккан «оқ олтин»лари 140 тоннадан ошиб кетди.

Ғайрат-шижоатли ёшларнинг катта ёрдамидан беҳад мамнун бўлаётган колхоз маъмурияти уларга барча зарур маданий-маиший шароитларни яратиб беришга ҳаракат қилаётир. Кейинги кунларда ёшлар терим суръатини янада жадаллаштирдилар. Айниқса, Бахтиёр Акбаров, Аширмат Қосимов, Шокир Муталов, Дилором Зокирова, Холида Ҳакимова, Холида Валиева ва бошқа ўнлаб ўқувчилар кунлик нормаларини бир ярим ҳиссага етказиб бажармоқдалар.

М. ҲАКИМОВ.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 16 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида: биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — шу жумладан, мавсум бошидан буён машинада терилгани):

ҒАЛАБА	**0,05**	**105,18**	**106,76**
БЎКА	**0,41**	**101,92**	**103,42**
Чиноз	0,45	97,39	96,49
Ўрта Чирчиқ	0,42	97,37	99,71
Бекобод	0,60	96,78	85,42
Коммунистик	0,46	96,61	95,86
Янгийўл	0,55	96,52	103,98
Пискент	0,85	82,62	69,35
Оққўрғон	0,51	75,07	73,97
Область бўйича:	0,51	94,06	92,01

Дала гвардиячиси Қўлдош Обидов бу йилги йиғим-терим мавсумида ўз агрегатини юксак унум билан ишлатиб, «оқ олтин» хирмонига барака киритяпти. У меҳнат қилаётган Бўка районидаги Ленин йўли колхозининг пахтакорлари зарбдор йилда 1750 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан хирмон кўтариш учун курашаётирлар. Суратда: шу кунгача ўз агрегати бункеридан 150 тонна пахта тўккан моҳир механизатор Қ. Одилов.

А. Мальцев фотоси.

РЕКОРД НАТИЖАГА ЭРИШАМИЗ

Республика партия ва ҳукуматининг барча меҳнаткашларга Мурожаати совхозимиз пахтакорларини янги марраларга илҳомлантириб юборди. Ҳамма куч ва имкониятлар йиғим-теримга сафарбар этилиб, пахтазор жасорат майдонига айлантирилди. Натижада совхозимиз коллективи район хўжаликлари орасида биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини бажарганлиги ҳақида ғалаба рапортига имзо чекди.

Бригадамиз аъзолари ҳам бунга муносиб ҳисса қўшдилар. 150 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 19.5 центнер ўрнига шу кунгача 22 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишга эришдик.

Бизнинг совхозимиз ер шароитида пахта етиштириш анча мушкул. Ерларимиз қўриқ, қир-адирликлардан иборат. Шундай бўлсада, техника кучидан, бор имкониятлардан омилкорлик билан фойдаланганимиз туфайли пахта етиштиришда ҳам, ҳосилни қисқа муддатларда йиғиштириб олишда ҳам қувончли натижаларга эришдик.

Ҳали далаларимизда ҳосил мўл. Олтин кузнинг ғанимат дамларидан унумли фойдаланиб терим суръатини жадаллаштирмоқдамиз. Бригадамиз заршунослари билан келишиб сифат ва самарадорлик беш йиллигининг учинчи йилида ҳосилдорликни гектар бошига 32 центнерданга етказишга қарор қилдик. Шунда она-Ватан ушбу хўжалик йилида бригадамиз меҳнаткашларидан 480 тонна чўл дурдонасини қабул қилиб олган бўлади.

КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми тарихий қарорларига амалий иш билан жавоб бераётган бригадамиз марду-майдонлари рекорд натижага эришиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Биз бу оширилган социалистик мажбуриятимизни ҳам, албатта бажарамиз.

Б. ЁҚУБОВ,
Бекобод районидаги «Ленинград» совхози бригада бошлиғи.

«КОСМОС-1047» ПАРВОЗДА

1978 йил 15 ноябрда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1047» учирилди.

Йўлдош бортида космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

ЮКСАК ТАЛАБЧАНЛИК

СОВЕТ кишиларининг яратувчилик меҳнатлари билан якунланаётган ҳар бир кунимиз — тарихий воқеаларга бой бўлмоқда. КПСС XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми қарорларини тўла-тўкис бажариш учун бошланган кураш ҳар қачонгидан ҳам қизғин тус олди. Қўлга киритилаётган муваффақиятлар меҳнат коллективларида олиб борилаётган ғоявий-тарбиявий ишларнинг қай даражада ташкил этилганлигига ҳам кўп жиҳатдан боғлиқ.

РАЙОН партия ташкилоти коммунистларнинг, кенг меҳнаткашлар оммасининг сиёсий жиҳатдан чиниқишига жиддий эътибор бермоқда. Кейинги йилларда партия маорифи, комсомол ва иқтисодий ўқув системаларидаги ўқув машғулотларининг сифати сезиларли даражада яхшиланди. Бу эса тингловчиларнинг назарий билимларини оширишда муҳим роль ўйнамоқда. Халқ хўжалик планларини бажаришда меҳнаткашларнинг ижодий активлиги, меҳнат кўтаринкилиги ва ташаббускорлиги ошиб бормоқда.

Районимизда 1978—1979 ўқув йилида сиёсий маориф шохобчаларида 2645 киши шуғулланади, булардан 1683 киши коммунистлардир. Янги ўқув йилида 11 та бошланғич сиёсий мактаб, 54 та марксизм-ленинизм асослари мактаблари, 25 та назарий семинарлар иш олиб боради. Сўнгги йилларда раҳбар ва ўрта буғин раҳбар кадрларининг ўқишини ташкил этишда бирмунча янги ишлар қилинди.

Район партия комитети қошида «Партия XXV съезди қарорлари асосида КПСС назарияси ва сиёсатининг актуал масалалари» курси бўйича раҳбар ходимлар учун ташкил этилган семинарда машғулотлар мунтазам ўтмоқда. Тингловчилар олдида район партия комитетининг секретарлари, бўлим мудирлари, партия, совет раҳбар ходимлари, мутахассислар доклад ва лекциялар билан чиқиб туришади.

Партия, комсомол ва иқтисодий таълим системасида машғулотларни мунтазам, юксак савияда ўтказишга доимо эътибор берамиз. Районимизда ҳар йили сиёсий маориф шохобчаларида янги ўқув йилига тайёргарлик кўриш, биринчи ўқиш куни якуни ва йиллик ўқув йилининг якуни район партия комитетининг бюроси мажлисларида кўриб борилмоқда. Бундай ҳол кўпчилик бошланғич партия ташкилотларининг фаолиятларида ҳам мустаҳкам ўрин олмоқда. Шунингдек, 1977—1978 ўқув йили даврида район партия комитети бюро йиғилишларида «Район комсомол комитетининг комсомол сиёсий ўқишига раҳбарлиги ҳақида», «Партия, комсомол ва иқтисодий маориф шохобчаларида 1977-78 ўқув йили биринчи машғулотлари ҳақида», «Партия XIX съезди» колхози партия ташкилотининг коммунистлар ва комсомолларнинг сиёсий ўқувига раҳбарлиги» ва шу каби масалалар муҳокама қилинди.

Ўтган ўқув йили давомида район партия, совет активлари томонидан ўқишнинг бориши ҳақида уч марта комплекс текшириш ўтказилди. Текшириш натижалари район партия комитетининг пропаганда ва агитация бўлимида бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари билан ўтказилган семинарларда муҳокама қилинди.

Сиёсий ва иқтисодий ўқишнинг йўлга қўйилиши ва унинг таъсирчанлигини ошириш борасида «Кўкорол» совхози, Тимирязев номли, «Партия XX съезди», «Ленинизм» колхозлари, Ф. Энгельс ва М. Уйгур номли мактаб ва бошқа партия ташкилотларида қилинаётган ишлар ибратли бўлмоқда, машғулотлар кундалик турмуш вазифалари билан узвий боғланган ҳолда олиб борилмоқда. Партия ўқуви масалалари умумий партия йиғилишлари, комитет ва бюро мажлисларида тез-тез муҳокама қилиниб, конкрет тадбирлар белгиланмоқда.

Машғулотларнинг мазмунли бўлиши кўп жиҳатдан пропагандистларнинг сиёсий тайёргарлиги ва маҳоратига боғлиқ. Район партия комитети сўнгги йилларда пропагандист кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлашга жиддий эътибор бериб келмоқда. Пропагандистларнинг сифат состави тубдан яхшиланди. Ўтган ўқув йилида сиёсий маориф тўгаракларида 94 нафар пропагандист ишлаган бўлса, уларнинг деярли 95 процентдан кўпроғи олий маълумотга эга, қолганлари эса тугалланмаган олий маълумотли кишилардир. Улардан 73 киши — коммунист.

Район партия комитети ўқув йили давомида ҳар ойда бир марта пропагандистлар билан семинар ўтказади. Илғор пропагандистлар иш тажрибасини оммалаштиришда «Кўкорол» совхози партия ташкилотининг тажрибаси ибратлидир. Совхозда пропагандистларнинг очиқ дарси тез-тез уюштирилиб турилади. Дарс якуни машғулотлардан сўнг муҳокама қилиниб, ютуқлар оммалаштирилади, камчиликлар ҳисобга олиниб, уни тугатиш чоралари кўрилади.

Пропагандистларнинг илғор тажрибасини оммалаштиришда район «Пахтакорлар овози» газетаси яхши иш олиб бормоқда. Ўтган ўқув йили давомида илғор пропагандистлардан Пардаев И. («Ленинизм» колхозидан), Яминов М. (Тимирязев номли колхоздан), Фёдорова Л. В. (Ф. Энгельс номли мактабдан), Муҳаммедов М. (М. Уйгур номли мактабдан) ва бошқа ўртоқларнинг тажрибаси газета саҳифаларида ёритилди, илғор пропагандистлар ҳақида ахборот ва хабарлар мунтазам бериб борилди.

Район партия комитети қошидаги партия кабинети методик совети ўтган ўқув йили даврида бирмунча актив иш олиб борди. Методик совет пропагандистларга ёрдам тариқасида биринчи ва якунловчи машғулотларга ҳамда айрим темаларга оид тавсиялар ишлаб чиқди. Методик Совет аъзоларидан Муҳаммедов М., Порсиев О. Фёдорова Л. В., Бобожонова Ш., Тен М. М., Абдужабборов Х., Исаходжаева М. ва бошқалар жойларда машғулотларга қатнашиб, пропагандистларга амалий ёрдам кўрсатдилар.

Шу нарса диққатга сазоворки, кейинги йилларда машғулотларда методик қўлланмалар, кўргазмали қуроллар ва техник воситалардан фойдаланишда сезиларли ишлар қилинди. Кўргазмали қуроллардан фойдаланиш ҳақида пропагандистлар семинари ўтказилди.

Партия ташкилотлари ўқишнинг оммавийлигига эътиборни сусайтирмай, КПСС XXV съезди йўл-йўриқларига биноан ўқишнинг мазмуни, унинг ғоявий-назарий савиясини ошириш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилишлари лозим. Ўтган ўқув йилида тўпланган тажрибани эътибор билан умумлаштириш, аниқланган камчиликларни тугатишга эътибор беришимиз зарур.

Янги ўқув йили КПСС Марказий Комитетининг «Бошқирдистон партия ташкилотларининг КПСС XXV съезди қарорлари асосида ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишда меҳнаткашларга иқтисодий билим бериш ролини кучайтириш соҳасидаги иши тўғрисида» қарорини амалга оширишда биринчи қадам бўлади. Бу ҳужжат партиянинг меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш борасидаги иши учун муҳим аҳамиятга эга бўлиши билан бирга кадрларни иқтисодий тайёрлаш йўлларини кўрсатиб берди. Тингловчиларда экономика соҳасида конкрет фикр юритиш, ҳосил қилинган билимни ишлаб чиқаришни бошқариш соҳасида, ҳар бир иш жойида меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулотнинг сифатини ошириш учун курашда қўллана билиш маҳоратини ҳосил қилиш ушбу қарорда ўз ифодасини топган. Қарор таълимнинг ҳаёт билан, меҳнат коллективларининг ўнинчи беш йилликни туаллаш босқичидаги вазифалари билан боғланишини мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ВЛКСМнинг XVIII съездида сўзлаган нутқида айтганидек, «Одамлар билан оддий, тушунарли тилда гаплашишни, ҳар бир иборага жонли фикр ва ҳис-туйғуларни қўшиб ёзишни одат тусига киритадиган вақт келди. Бу ҳам коммунизм қурилишининг янги инсонни тарбиялашдек муҳим участкасидаги сифат ва самарадорлик масаласидир».

Э. ЙЎЛДОШЕВ.
Бўка район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР Фанлар академияси Биорганик химия институти ҳузуридаги полифонол лабораториясида ғўза таркибидаги физиологик ва биологик жараённи аниқлаш, шунингдек, ундан шифобахш препаратлар олиш мақсадида турли тадқиқотлар ўтказилмоқда. Суратда: катта инженер Зуфар Шукуров вирусга қарши препарат олиш устида ишламоқда.

А. Палехов фотоси.

ПАХТАКОРЛАРГА МАДАНИЙ ХИЗМАТ

«БУГУНГИ кунда биз ҳаммамиз пахтакормиз, — дейилади Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатида. Ана шу сўзларни дилларига жо қилиб олган шаҳар бадиий ҳаваскорлари ҳам пахтакорларга яқиндан кўмак беришмоқда. Улар район хўжаликларида маданий хизмат кўрсатибгина қолмай, этак тутиб далага чиқишмоқда. Бу ишда айниқса Ленин номли металлургия комбинати ва Бекобод цемент заводи бадиий ҳаваскорлари актив қатнашмоқдалар.

С. БОЙМУРОДОВ.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ИШЧАНЛИК ВАЗИЯТИДА

«Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» номидаги Тўйтепа металл-конструкциялари заводи партия комитети ҳисобот-сайлов йиғилиши коммунистларнинг активлигида ва ишчанлик руҳида ўтди. Завод партия комитетининг секретари С. Нозимов ҳисобот докладида таъкидлаб ўтганидек, коммунистлар ишлаб чиқаришда, жамоат ишларида намунали фаолият кўрсатмоқдалар. КПСС аъзоларининг жанговарлиги ошиб бормоқда.

Социалистик мусобақани янада авж олдириш, унинг таъсирчанлигини кучайтириш, ватанпарварлик ташаббусларини оммалаштириш, илғорлар тажрибасини кенг ёйиш партия комитетининг доимо диққат-марказида бўлмоқда. Шу туфайли ҳам ишлаб чиқариш самарадорлиги ошмоқда. Маҳсулот сифати яхшиланмоқда, таннархи арзонлашмоқда. Бу фактлар эса ишлаб чиқариш ҳажмини тез суръатлар билан ўстириш, металл-конструкцияларнинг сифатини муттасил яхшилаб боришга ижобий таъсир кўрсатмоқда. Топшириқлар ойма-ой ошириб адо этилмоқда.

Партия комитети кадрлар билан ишлаш, уларни жой-жойига қўйиш масаласига алоҳида эътибор бермоқда. Ишлаб чиқаришга партиявий раҳбарликни такомиллаштириб боряпти. Масалан, кейинги вақтларда қайта ишлаш цехи тез-тез планни бажармайдиган бўлиб қолди. Партия ташкилоти маъмурият билан маслаҳатлашиб, цехда кадрларни жой-жойига қўйишга эътибор берди. Меҳнат интизоми яхшиланди. Тезда планигина эмас мажбурият ҳам зиёдаси билан адо этиладиган бўлди.

Корхона партия ташкилоти ҳисобидаги юз коммунистнинг асосий қисми бевосита ишлаб чиқаришда қатнашади. Партия комитети КПСС сафини ўстириш ва мустаҳкамлашга ғамхўрлик қилмоқда. Ҳисобот даврида ўн нафар ишлаб чиқариш илғори Ленин партияси сафига қабул қилинди.

Ҳисобот даврида бўлиб ўтган мажлис партия йиғилишларида ишлаб чиқариш билан бирга бошқа масалалар ҳам тез-тез муҳокама этиб борилди. Қабул қилинган қарорлар ижросини текшириш қатъий назоратга олинди. Партия йиғилишларида қарорларнинг бажарилиши тўғрисидаги ахборотларни эшитиб бориш анъана тусига айланди. Шу билан бир қаторда коммунистларнинг ҳисоботлари ҳам эшитиб борилди. Бу эса, коммунистларнинг масъулиятини оширишда мухим аҳамият касб этди. Кейинги вақтларда коммунистлардан А. Казуров, М. Рижиковларнинг ҳисоботлари тингланди.

Доклад юзасидан музокарага чиққан қайта ишлаш цехи партия ташкилотининг секретари Г. Абрасимова мураббийлик ҳаракатини янада кучайтириш лозимлигини таъкидлади, механика цехи партия ташкилотининг секретари В. Фласов оммавий-сиёсий ишлардаги баъзи бир камчиликларни танқид қилди. Шунингдек, коммунистлардан С. Исмоилова, В. Ким, Э. Крутилин, В. Мустаев, М. Серпиновлар маҳсулот сифатини янада яхшилаш, партия маорифи ўқуви системасида техник воситалардан кенг фойдаланиш, жамоат ташкилотлари билан ишлашни янада яхшилаш тўғрисида қимматли фикр ва мулоҳазалар билдиришди.

И. НЕЪМАТИЛЛАЕВ,
Ўрта Чирчиқ райони.

МУСОБАҚА САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

Корхонада СССР Конституциясининг бир йиллиги шарафига оширилган мажбуриятлар олинган эди. Улар зиёдаси билан адо этилди. Коллектив бу муваффақият билан чекланмай йил охиригача яна ҳам кўпроқ ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқда. Бир қатор маҳсулотлар турлари бўйича уч йиллик топшириқ бундан икки ой олдиноқ зиёдаси билан адо этилди.

Шубҳасиз, бундай муваффақиятга эришишда партия ташкилотининг олиб бораётган ташкилий-тарбиявий, оммавий ишларининг таъсири каттадир. Ҳисобот-сайлов йиғилишида эришилган муваффақиятлар таъкидлаб ўтилди.

«Сантехлит» заводи партия ташкилоти ҳисобот-сайлов йиғилишига коммунистлар пухта тайёргарлик кўришди. Ҳисобот докладини тайёрлашда активлар фаол иштирок этдилар. Йиғилишнинг ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтишини таъминлаш учун тадбирлар ишлаб чиқилди.

Корхонада социалистик мусобақа оммавий тус олган. Ишчи, инженер-техниклар бу ҳаракатда актив қатнашмоқдалар. Коммунистлар пешқадамлар сафида боришмоқда. Область партия комитетининг аъзоси А. Барабаш ёрдамчиси А. Ли билан корхонада биринчи бўлиб шу йилнинг 14 июлида беш йилликнинг уч йили планини ортиғи билан бажарди. Муфта ишлаб чиқарувчи З. Маулутов бригадаси, М. Вшивцев раҳбарлик қилган қуювчилар шунингдек, токарь И. Кузнецов, кесувчи А. Сиропятовлар йил учун олган социалистик мажбуриятларини ҳам шараф билан адо этдилар.

Корхонада 700 дан зиёд киши меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатида қатнашмоқда. 460 илғор коммунистик меҳнат зарбдори, 64 бригада, 2 цех ва 2 участка коммунистик меҳнат коллективи номини шараф билан оқламоқдалар.

Коллектив йилни қийин шароитда бошлади. Баъзи сабабларга кўра биринчи квартал плани бажарилмади. Завод партия ташкилоти ишлаб чиқаришнинг оғир жараёнларини механизациялаштириш, ички резервларни ишга солиш бўйича тадбирлар ишлаб чиқди. Натижада иккинчи квартал планинигина бажариб қолмай, ўтган квартал ҳисобидан ҳам маҳсулот ишлаб чиқаришга эришилди. Корхона аҳли республика соҳадош корхоналари социалистик мусобақасида иккинчи ўринни олишга сазовор бўлди. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан техник иқтисодий кўрсаткичлар, меҳнат унумдорлиги анча яхшиланди.

Лекин шуни ҳам айтиш керакки, ҳали ҳам тўла фойдаланилмаётган резервлар бор. Аввало, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, ҳар бир бригадада кунлик графикнинг бажарилишига эришиш лозим. Социалистик мусобақанинг яна ҳам ошкоралигига эришиш керак. Коммунистлар жамоат ташкилотларига раҳбарлик, маъмурият фаолиятини назорат қилишни барча чоралар билан яхшилаш лозимлигини таъкидлашди. Ҳисобот-сайлов йиғилишида партия бюросининг секретари П. К. Номоконов, Г. Кузьмин, Н. Барковец, Е. Гребешков, Л. Авдевич, Ю. Ликанов олдида турган муҳим вазифаларга тўхталиб ўтишди.

Т. ЖУМАНОВ,
Оҳангарон шаҳри.

«ҚИЗИЛ КИТОБ»ГА КИРГАН ТАБИАТ БОЙЛИКЛАРИ

СССР гражданлари табиатни муҳофаза қилишлари, унинг бойликларини қўриқлашлари шартлиги Конституциямизда ҳам қайд этилган. Маълумки ҳайвонлар ва ўсимликларнинг ноёб ҳамда камайиб бораётган, ёки буткул йўқолиб кетиш арафасида турган турлари жаҳон «Қизил китоб»ида қайд қилинган. Бу йил Москвада СССРнинг «Қизил китоб»и ҳам нашр этилди. Унда нодир ёки жуда камайиб бораётган ҳайвонлар ва ўсимликларнинг илмий, изоҳли расмлари берилади, уларни муҳофаза қилиш тадбирлари баён этилади.

Яқинда Ўзбекистон ҳукумати республика «Қизил китоб»ини тузиш ҳақида кўрсатма берди. Бу китоб Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида тузилади, унинг дубликатлари тегишли ташкилотларга берилади. Анъанага мувофиқ бу китобнинг қизил саҳифаларига ҳайвонлар ва ўсимликларнинг нодир ёки жуда камайиб бораётган турлари, сариқ саҳифаларига инсон кўмаги билан сақлаб қолинган ва аста секин кўпайиб бораётган турлари, кўк саҳифаларига эса батамом тикланган турлари киритилади.

Ҳозир республикамизда СССР «Қизил китоб»ида қайд қилинган умуртқали ҳайвонларнинг 42 тури яшайди. Аммо бу рўйхат тўлиқ эмас. Сут эмизувчилар, қушлар ва судралиб юрувчиларнинг яна 20 дан ортиқ тури, ўсимликларнинг эса яна 39 тури камайиб бормоқда. «Қизил китоб» эса муҳофазага муҳтож бўлган ўсимлик ва ҳайвонот турларини тўла аниқлашга хизмат қилади.

Н. ҲАКИМОВ.

ДУНЁ ОВОЗИ
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

КУРАШАЁТГАН ХАЛҚЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДАЛАР

ЖАЗОИР, 15 ноябрь. (ТАСС). Жазоирнинг Тиарет шаҳрида империализмга, янги мустамлакачилик ва фашизмга қарши курашаётган халқлар билан бирдамлик ҳафтаси бошланди. Бу ҳафталикда қатнашиш учун Жануби-Ғарбий Африка Халқ Ташкилоти (СВАПО), Полисарио фронти (ғарбий Саҳрои Кабир), Чили демократик қаршилик кўрсатиш ҳаракати, Жанубий Африка африкаликлар миллий конгресси (Жанубий Африка Республикаси), Зимбабве Африка Халқи Иттифоқи, Фаластин Озодлик Ташкилоти ва бошқа мамлакатларнинг делегациялари бу ерга келди.

Делегацияларнинг вакиллари ер куррасининг турли қисмларида халқларнинг мустамлакачилик ва реакцияга қарши олиб бораётган адолатли кураши билан бирдамлик митинг ва йиғилишларда қатнашадилар. Жазоир халқининг экономика ва қишлоқ хўжалигида эришган муваффақиятлари билан танишадилар. Ишчилар, деҳқонлар, ёшлар билан учрашадилар.

Ҳафталик программасида Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги озодлик ҳаракатларининг ривожини ҳикоя қилувчи фотовиставкаларни очиш кўзда тутилади. Жаҳоннинг турли мамлакатларидаги мазлум халқларнинг озодлик ва мустақиллик йўлидаги курашига бағишланган фильмлар кўрсатилади.

КЕСКИН ПРОБЛЕМА

РИМ, 15 ноябрь. (ТАСС мухбири). Италия парламенти депутатлар палатаси бугун Кампания жанубий областининг маъмурий маркази Неаполдаги жуда оғир аҳволни муҳокама қилишга киришди. Парламент аъзолари кеча Калабри области аҳолисининг ғоят мушкул аҳволи билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилган эдилар.

Жанубий районларнинг иқтисодий қолоқлиги Италиянинг энг кескин проблемаларидан биридир. Касаба союзларининг маълумотларига қараганда, Италиядаги қарийб икки миллион ишсизларнинг 60 проценти мамлакатнинг жанубий қисмида яшайди. Бу ерда аҳоли жон бошига тўғри келадиган даромад мамлакатнинг индустриал шимолий қисмидагига нисбатан икки баравар кам. Кейинги йигирма йил мобайнидагина 3 миллионга яқин киши иш қидириб, жанубий районлардан чиқиб кетди. Ҳукмрон доиралар Италиянинг жанубий қисмини ҳамиша арзон иш кучлари манбаи деб ҳисоблаб келган эдилар.

Жанубдаги йирик шаҳарларда аҳвол жуда мушкуллашиб кетди. Неаполда ва Кампания областида 400 мингга яқин ишсиз расмий рўйхатга олинган. Саноат корхоналари хона-вайрон бўлмоқда, уй-жой танглиги кескин тус олмоқда. Бундан уч йил муқаддам Неаполда коммунистларнинг иштироки билан сўл Жунта тузилган эди. Бу Жунта шаҳар хўжалигини соғломлаштириш, порахўрликка қарши курашмоқ учун кўп иш қилди, муниципалитетда тартиб ўрнатди. Аммо, демократик партиялар Неаполь ва жанубдаги бошқа проблемаларга доир проблемалар (бу шаҳарларда христиан демократлар кейинги 30 йил мобайнида бемалол хўжайинлик қилиб келдилар) шу қадар мураккаблашдики, бу проблемаларни марказий маъмурларнинг актив иштироки билангина ҳал этиш мумкин, деб ҳисобламоқдалар.

Ҳукуматнинг вакиллари парламентда сўзлаган нутқларида жанубий районларга доир проблемаларни ҳал этиш учун қандай чоралар кўриш ниятидасиз, деб берилган саволга аниқ-равшан жавоб бермадилар.

В. МАЛИШЕВ.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

КОЛОМБО. Шри Ланкадаги «Прагати пресс» нашриёти В. И. Лениннинг «Социалистик демократия тўғрисида» номли асарлар тўпламини сингал ва тамил тилларида кўп нусхада нашр этди. Тўпламга Октябрь революцияси йўлбошчисининг «Революциямизда пролетариатнинг вазифалари», «Совет ҳокимияти нима?» деган асарлари, «Давлат ва революция» китобининг тўртинчи боби, «Меҳнаткашлар ва эксплуатация қилинувчи халқ ҳуқуқлари декларацияси» ва бошқа асарлар киритилган.

БЕРЛИН. Бу ерда миллий, ватан ва халқ фронтларининг, шунингдек социалистик мамлакатлар жамоат ташкилотлари вакилларининг уч кунлик қўшма мажлиси очилди. Мажлисда Болгария, Венгрия, Вьетнам, ГДР, Куба, Монголия, Руминия, Чехословакия ва Совет Иттифоқи делегациялари иштирок этмоқдалар. Яман Халқ Демократик Республикаси делегацияси ҳам қатнашмоқда.

Мажлис қатнашчилари ўз тажрибаларини баҳам кўрадилар ҳамда қардош ташкилотларнинг тинчлик, қуролсизланиш ва социал тараққиёт учун кураш йўлидаги вазифаларини муҳокама қиладилар.

КАТМАНДУ. Непалда ҳозирги вақтда сал кам беш юзта медицина пункти, яъни шу беш йилликнинг (1976—1980 йиллар) бошидагига нисбатан юзта кўп пункт бор. Шу вақт мобайнида стационар даволаш муассасалари шохобчалари ҳам кенгайди. Соғлиқни сақлаш министрлигининг маълумотларига кўра, ҳозир мамлакатда 66 та касалхона бор, 1975 йилда 59 та касалхона бор эди.

БАҒДОД. Ироқ республикасида автомобиль йўллари масофаси йил сайин ошмоқда. Ҳозирги вақтда мамлакат жанубидаги Эрбиль вилоятининг ўзидагина 1.500 километрли янги магистраллар ёткизилмоқда. Бу магистралларни қуриш учун 100 миллион ироқ динари ажратилди. Йўллар вилоятдаги энг олис районларни бир-бири билан боғлайди, мамлакатнинг бошқа қисмлари билан алоқани яхшилайди.

(ТАСС 15 ноябрь).

БЕКОБОД ЯНГИЛИКЛАРИ

КОМСОМОЛ ЮБИЛЕЙИГА БАҒИШЛАБ

ШАҲАРДА шонли Ленин комсомолининг 60 йиллик юбилейига бағишлаб жамоат-сиёсий ўқув ҳафталиги бўлиб ўтди. Комсомол ва ёшлар ўртасида, корхоналар, ўқув юртлари ва бошқа жойларда кекса комсомол вакиллари билан учрашувлар ташкил этилди. «Билим» жамияти лекторлари, сиёсий ахборотчилар комсомолнинг шонли тарихи ҳақида, унинг бебаҳо жасоратлари тўғрисида сўзлаб беришди. Шаҳар партия комитети штатсиз лекторлари Қ. Асқаров, Р. Баҳромов, Б. Ибелков комсомол ветерани, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Григорий Хван ва бошқа ўртоқлар ўтказган суҳбатлар мароқли бўлди. Шаҳар комсомол комитети ташаббуси билан ташкил этилган «Ленин комсомоли 60 ёшда» агитбригадасининг чиқишлари ҳамма ерда катта қизиқиш билан кутиб олинди.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ЛЕНИН номидаги Ўзбекистон металлургия комбинати мартен цехи биринчи печи ремонти белгиланган муддатдан анча барвақт тамомланди. Ремонт ишида ғишт терувчилардан Н. Каримов, С. Юхин, В. Козлов сингари бинокорлар катта жонбозлик кўрсатдилар.

С. БАЙМУРОДОВ.

Суратда: 11-«Висотстрой» тресті 17-қурилиш бошқармасининг бир группа зарбдор бунёдкорлари (чапдан) И. Фетхуллаев, Ж. Хван, В. Павленко, А. Бектемиров ва М. Ғуломов. Тошкент шаҳар пассажир автотранспортининг марказий диспетчерлик хизмати биноси қурилишида ишлаётган бу азаматлар кунлик нормаларини мунтазам ошириб бажаришмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ТАРАДДУД

Бу йил пойтахтимиздаги ҳамма районлар қатори Акмал Икромовликлар ҳам самарали меҳнат қилишди. Бу навқирон районда аҳоли турмуш фаровонлигини ошириш, саломатлигини мустаҳкамлаш ва район меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида кўпгина тадбирлар амалга оширилди. Хусусан, шу йилнинг ўзида кўплаб турар жой бинолари фойдаланишга топширилди. Район территориясида 300 ўринли болалар касалхонаси, 200 ўринли туғруқхона қатор маориф шохобчалари қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

Қурилиш ва мавжуд биноларни реконструкция қилиш ишларининг боришини район Советининг депутатлари ўз назоратлари остига олганлар. Улар қишга тайёргарлик борасида ҳам активлик кўрсатдилар. Саккокий, Ильич, Зафар, Лочин, Фақирий кўчаларидаги ва Уйғур кўчасидаги анча хонадонлар газлаштирилди. Районда иситиш бўйича каттагина қозонхона фойдаланишга топширилди. Мактаблар, болалар боғчалари, магазинлар, корхона ва муассасаларни иситиш бўйича зарур тадбирларнинг ҳаммаси амалга оширилди. Районда аҳолига медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш мақсадида поликлиникалар реконструкция қилинди ва зарур анжомлар билан таъминланди. Район меҳнаткашларига транспорт хизмати кўрсатиш ҳам бир мунча яхшиланди. Экспресс автобуслар сони кўпайди. Ҳамкор, Зиё Саид, Маҳорат кўчаларида бекатлар қурилди.

Район Советининг депутатлари меҳнаткашларнинг қиш билан боғлиқ бўлган ташвишларини енгиллаштириш учун бундан буён ҳам қатор ишларни планли равишда амалга ошириш ниятидалар.

А. НОСИРОВА.

ПАХТАЗОР — МАРДЛАР МАЙДОНИ

ПАХТА ТЕРСАНГ ТОЗА ТЕР, ЧАНОҒИДА ҚОЛМАСИН

Терим сифати ҳақида жуда топиб айтилган бу жозибадор жумладан шу кеча-кундузда Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхози теримчилари томонидан баралла хиргойи қилинмоқда. Пахтазорга яқинлашганимизда шўх йигит ва қизларнинг бу қўшиқлари дилни қитиқлайди. Хўжалик заршунослари ўнинчи беш йилликнинг зарбдор учинчи йилида ҳар қачонгидан фидокорона меҳнат қилдилар. Тўғри, табиат уларнинг бу интилишларини қайтаришга уринди, аниқроғи, деҳқон матонатини имтиҳондан ўтказди. Ҳамишагидек бой тажрибага эга бўлган бободеҳқонлар табиатдан инъом-эҳсон кутиб ўтирмай чинакамига меҳнат қилдилар. Бу меҳнат Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатида таъкидланганидек, тинимсиз меҳнат, забдор меҳнат бўлди. Азаматлар Улуғ Октябрь байрамигача қандай меҳнат қилишган бўлса, айни кунларда ҳам ана шу зарбдор вахтани давом эттирмоқдалар.

Бунинг боиси бор. Сўзи билан иши бир пахта усталари бу йил она-Ватан омборларига 2680 тонна «оқ олтин» етказиб беришга ваъда қилганлар. Ҳар гектар майдондан олинадиган ҳосил 40 центнерни ташкил этиши керак.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти йиғим-теримни намунали ўтказиш юзасидан аниқ тадбирлар белгилаб чиқди. Бу тадбирлар бугунги кунда беками-кўст амалга оширилмоқда. Давлатга пахта топшириш ўзаро социалистик мусобақа асосида олиб бориляпти. Эндиликда муваффақиятлар омили бўлган меҳнат беллашувида колхознинг Низомали Исомов, Маҳмуджон Ҳалимбоев сингари ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар пешқадамлик қилишяпти. Колхоз хирмонига барака киритишда шавкатли дала гвардиячилари алоҳида намуна кўрсатдилар. Улар республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатини жанговар иш программаси сифатида қабул қилиб, ишни икки сменада ташкил этдилар. Ҳозирги кунда ҳамма подборщиклар, кўрак йиғиш ва кўрак тозалаш машиналари самарали ишлатилмоқда. Муҳаммад Султонов, Аҳмадилла Исомов, Ҳайитбой Абдураҳмонов, Лола Мамадалиева, сингари «пўлат от» суворийлари ўз зиммаларига юкланган вазифанинг юксак масъулиятини қалбдан ҳис этиб, дала гвардиячиси деган шарафли номга муносиб эканликларини амалда исботламоқдалар. Машина терими плани 211 процент уддаланди.

Бу йилги шароитда кўпмингкилограммчи теримчилар мусобақасини авж олдириш бениҳоят катта аҳамият касб этади. Буни дилдан ҳис этган колхознинг чевар теримчилари ноқулай об-ҳаво шароитларида ҳам 50—60 килограммдан дурдона термоқдалар. Пахтазорни айланиб завқимиз янада ошиб кетди. Ахир завқланмай бўладими, чунки «оқ олтин» бунёдкорларининг меҳнатини бугунги кунда бутун мамлакат кузатмоқда. Теримчилар ўртасидаги мусобақа пешқадамлари ҳақида сўраганимизда бизга қуйидаги ўртоқларнинг исми шарифларини айтишди: Ҳанифа Муродова, Тожихон Султонова, Фотима Дадабоева, опа-сингил Анор, Турдихон, Мавлуда Асрорқуловалар кунлик теримда олдинги марраларда бориб хирмонга барака киритишяпти.

Колхоз пахтазорларида меҳнат суронининг янада авж олиб кетганлигига тағин бир сабаб бор. У ҳам бўлса яқинда матбуотда ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Қўриқ» эсдаликлари эълон қилинганлигидир. Колхозчилар бу сермазмун асарни зўр қизиқиш билан ўқиб-ўрганмоқдалар. Бу қаҳрамонона ҳақиқий коммунистлар қийинчиликларни қандай енгиши кераклиги ҳақидаги дастурулалмалдир, дейишяпти улар. «Қийинчиликдан қутилишнинг йўли битта, ишонч йўли битта, малҳам битта — ишлашдан иборат...» деган программ сўзлар уларнинг ғайратини оширмоқда, дуч келаётган машаққатларни бартараф этишда йўлчи юлдуз бўлмоқда.

Гарчи, бугунги кунгача колхоз пахтакорлари давлатга 2024 тонна пахта топшириб, планини уддалаган бўлсалар-да, ҳали далаларда ҳосил кўп. Хўжалик деҳқонларининг азму-қарори йиғим-теримда ҳар бир дақиқани ғанимат билиб, улкан меҳнат ва матонат ҳисобига етиштирилган ҳосилнинг охирги толаларигача йиғиштиришдан иборат бўлмоқда. Бунинг учун колхоздаги меҳнатга яроқли барча, шунингдек 550 ҳашарчи бутун куч билан ишламоқда, кунлик нормаларини, тўла ва ошириб бажаришга эришяптилар. Хўжалик далаларини кезар экансиз Ўроқ ва Болға иттифоқининг ёрқин намунасини кўрасиз. Айниқса, кондитер фабрикаси ишчилари яқиндан мададкор бўлмоқдалар. Ҳозирги масъулиятли кунларда юрагида ўти, ор-номуси бўлган ҳар бир граждан ўз ўрнини далада деб билмоқда. Бу тинимсиз меҳнат шижоатини кўрган киши ҳосилнинг бирор мисқоли ҳам чаноғида қолмаслигига дилдан ишонч ҳосил қилади. Ҳа, улар бугунги кунда ана шу йўлда ғайрат кўрсатмоқдалар.

Ш. ЖАББОРОВ,
Э. ТЎЛАГАНОВ.

ТОШКЕНТ — ЖАҲОНГА

МАККАЖЎХОРИКОРЛАР УЧУН

ПОЙТАХТ областимиз маккажўхорикорлари ҳосилни йиғиштирадиган «Херсонец» комбайнларини яхши билишади. Бу машиналар серунумлиги ва пухталиги билан деҳқонлар эътиборини қозонган.

Яқинда «Херсонец-200» янги агрегати маккажўхорикорлар хизматига келади. 6 қаторли бу комбайнларнинг жаҳон практикасидаги афзаллиги — маккажўхорининг дон ва ўзак қисмини бир юришдаёқ йиғиштириб олади.

Шуниси диққатга сазоворки, янги агрегатни ишлаб чиқишда тошкентликларнинг муҳим ҳиссаси бор. Херсонлик комбайнсозлар буюртмасига биноан Тошкент «Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи машинанинг узеллари лойиҳаларини тайёрлаб берди. Улар «Херсонец»нинг 240 та штампини, 380 та мосламаларини, 250 асбоб-ускуналарини лойиҳаладилар.

Янги машина аввалгиларига нисбатан 2 баробар унумлидир.

Б. АКСАНИЧ.

МАРРАМИЗ ЯҚИН

Маррамиз яқиндир, маррамиз яқин,
Илдамроқ ишламоқ айни муддао.
Баъзида булутлар чақай дер чақин,
Гоҳ бору гоҳи йўқ қуёши зиё.
Аммо биз доимо суръат отида
Жадаллаб борамиз олға мардона.
Чавандоз йигит, қиз пўлат отида
Тонналаб тўкмоқда асл дурдона.
Ҳашарга отланди шаҳарликлар ҳам,
Бу гал ҳам деҳқонга бўлиб мададкор.
Ўроғу болға дўст, бир-бирга ҳамдам,
Ушбу кун бутун халқ
чиндан пахтакор.
Мисқоллаб терсак ҳам
бўлажак тоғ-тоғ,
Кўпчилик ишида қуту барака.
Хирмонлар юксалса димоғимиз чоғ,
Ҳар кунги иш ўзи қутлуғ маърака.
Энг улуғ маърака олдида аммо,
Бу — сўнгги тонналар, энг сўнгги
карвон.

Биз учун йўқ асло жумбоқ, муаммо,
Истиқбол кўриниб турибди аён.
Оламча қувват бор деҳқон белида,
Шу қувват ва қудрат
келтиражак шон.
Янгича ҳис, туйғу Совет элида
Ҳамиша йўлларни этди нурафшон.
Бу гал ҳам нурафшон яна йўлимиз,
Пахтамиз нуридан йўллардаги нур.
Бу гал ҳам нурафшон яна дилимиз,
Дилимиз тўрида туганмас ғурур.
Бундайин ғурурни яратди меҳнат,
Дала — жанг майдони, урамиз жавлон.
Меҳнат бор, нонимиз бутун, беминнат,
Бундай ҳур замонни кўрмаган жаҳон.
Маррамиз яқиндир, чунки меҳнат бор,
Меҳнатда ҳар бир кун қутлуғ
маърака.
Табриклаб суяман сени, пахтакор,
Эртага ғалаба, бугун арафа!

Азиз АБДУРАЗЗОҚ.

Пискент районидаги Тельман номли колхоз пахтакорлари бу йилги об-ҳаво шароитлари қийинчиликларини мардонавор енгиб мўл ҳосил етиштирдилар. Айни кунларда хўжалик далаларида етиштирилган «оқ олтин» ҳосилини нес-нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун мавжуд техника воситалари ва ишчи кучи сафарбар этилган. Колхозда кўпмингкилограммчилар ҳаракати ҳам авж олиб кетган. Тажрибали пахтакор Шаҳодат Омонова чевар теримчилар ўртасида уюштирилган мусобақада пешқадамлик қилаётир. Пахта йиғим-теримнинг авжи қизиган кезларида у барака хирмонига 140—150 килограммдан «оқ олтин» тўкди. Ш. Омонованинг шу кунгача колхоз хирмонига тўккан пахтаси 5 тоннадан ошиб кетди. Чевар теримчи мавсум охиригача яна 3 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олиб меҳнат қилаётир. Суратда: кўпмингкилограммчи теримчи Ш. Омонова. Ф. Раҳимулин фотоси.

МАҲСУЛДОРЛИКНИ ОШИРИБ

Тошкент область чорвадорлари КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларига жавобан 1980 йилга бориб, ўтган йилдагидан 1,7 баробар кўп сут етиштириш, ҳар бир сигирдан ўртача соғиб олинадиган сутни 3350 килограммга етказишга қарор қилдилар. Сут етиштиришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш, озуқа базасининг мустаҳкамланиб бораётганлиги, замонавий механизация воситаларини кенг жорий этиш ва чорвадорларнинг катта тажрибалари белгиланган бу тадбирларнинг реал эканлигини тасдиқлайди.

Сўнгги йиллар тажрибаси ҳар бир хўжаликда чорвачиликни янада юқори поғоналарга кўтариш резервларини очиб берди. Бу резервлардан оқилона фойдаланаётган колхоз ва совхозлар бу йил сут етиштиришни 1975 йилга нисбатан 21 процентга кўпайтирадилар. Сигирларнинг йиллик маҳсулдорлиги эса 2870 килограммдан 3200 килограммга кўтарилади. Уларнинг ўртача маҳсулдорлиги 1970 йилга нисбатан 1350 килограмм кўпайди. Бу кўрсаткич 14 та хўжаликда 4 минг килограммга етди ва ундан ҳам ошиб кетди. Соғин сигирлар подасининг маҳсулдорлиги йилдан-йилга ўсиб бораётир. Ўтган йили жами сут соғувчиларнинг ярмидан кўпроғи ҳар бир сигирдан 3500 килограммдан, 167 соғувчи эса 4 минг килограммдан ошириб сут соғиб олди. Тошкент районидаги Навоий номли колхоздан Вазира Шобобоева, Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозидан Кимё Нурматова, Калинин районидаги «Қорасув» совхозидан Турғуной Серикбоевалар ҳар бир сигирдан 5000—6000 килограммдан сут соғиб олмоқдалар.

Шунга қарамай, сут етиштиришни кўпайтириш суръати қониқарли эмас. Суръатни жадаллаштириш мақсадида беш йилликнинг охирига бориб соғин сигирлар сонини тахминан 1,5 баробар кўпайтиришни мўлжалламоқдамиз. Аммо, шунда ҳам уларнинг умумий подадаги сони 40 процентга етар-етмас бўлади. Ўн биринчи беш йилликда эса бу муҳим кўрсаткични 50—55 процентга кўтаришни планлаштирмоқдамиз.

Подаларни янгилаб туриш ва кенгайтириб бориш учун жуда кўплаб наслдор ёш моллар талаб этилади. Областимизда ана шундай ёш моллар тайёрлаш ишини йўлга қўйиб олганмиз. Хўжаликлараро ғунажин фермалари ва комплексларини ривожлантириш бош йўл қилиб олинган. Бундай фермалар, асосан эскиларини реконструкция қилиш йўли билан барпо этилади. Шундай қилиб қисқа давр ичида ва кўп маблағ сарфламай, сут чорвачилигининг энг муҳим тармоғи вужудга келтирилади. Ҳозир областимизда 20 та ана шундай хўжалик мавжуд бўлиб, улар шу йилнинг ўзида 5000 га яқин соғлом ўсган ғунажинлар етказиб беради. Биринчи йили сут бераётган бундай ёш молларнинг маҳсулдорлиги 2,5—3 минг килограммни ташкил этади. 1980 йилгача яна иккита йирик комплексни ишга туширамиз. Бу ҳар йили 10 минг бош ғунажин етиштириш имконини беради. 18 та насчилик фермалари ҳам подадаги сигирлар ўрнини тўлдириш учун кўплаб ёш моллар етказиб беради.

Тармоқни ихтисослаштириш ва концентрациялаш давом этмоқда. Кейинги беш йил давомида 37 та сутчилик комплекси бунёд этилди. Беш йилликнинг охирига бориб яна 14 та шундай корхона иш бошлайди.

Моллар туёғини кўпайтириш ва маҳсулдорлигини ошириш, озуқа базасини мустаҳкамлаш билан мутаносиб ҳолда фермаларни индустрлаштириш қандай наф келтириши Ғалаба, Чиноз, Бўка, Пискент районлари хўжаликлари тажрибасида яққол кўриниб турибди. Уларда сут етиштириш 1970 йилга нисбатан 2,5—4 баробар кўпайди.

Шунга қарамай, область партия комитети ва область ижроия комитети томонидан ўтказилган анализлар сутчилик комплекслари ишида муҳим камчиликлар борлигини кўрсатди. Корхоналарнинг ярмида сигирлар бош сонини комплектлаш тугалланмаган. Уларда бир неча минг бош сигирлар ўрни бўш турибди. Оқибатда 10 минг тоннадан зиёд сут йўқотилди. Комплексларнинг учдан бирида учинчи кварталда соғиб олинган сут область бўйича ўртача кўрсаткичдан паст бўлди. Меҳнат унумдорлиги ҳамон пастлигича қолаётир. Ўртача ҳар бир ферма ходимига 41 бош мол тўғри келади. Ҳолбуки, илғор комплексларда бир чорвадор 60—70 бош молни парвариш қилаётир. Республика қишлоқ қурилиш министрлигининг ва «Узколхозстрой» бирлашмасининг айрим бўлинмалари объектларни суст ва ёмон қурмоқда.

Область ташкилотлари мавжуд камчиликларни бартараф этиш чораларини кў-

ИНТЕНСИВ МЕТОДЛАР— ЧОРВАЧИЛИККА

раётир. Комплексларни маҳсулдор моллар билан тўлдиришни яқин вақт ичида тугаллаш мақсадида уларга ихтисослаштирилган хўжаликлардаги ғунажинларнинг асосий қисмини юборамиз. Ихтисослаштирилган ғунажинчилик хўжаликлари янги қурилаётган барча корхоналарни ҳам зотдор моллар билан таъминлайди. «Чиноз» совхоз-техникуми ва республика чорвачилик илмий тадқиқот институтининг «Красний водопад» экспериментал базаси тажрибаларини кенг жорий этиш йўли билан сут етиштириш технологиясини такомиллаштирамиз. Бу йирик ва етакчи хўжаликларда ҳар бир соғин сигир 4000—5000 килограммдан сут бераётир. Фермада меҳнат қилаётган ҳар бир ишчига 70 бош ва ундан ҳам ортиқ мол тўғри келади.

Очиқ-ойдин маълумки, бундай корхоналарни янада тезроқ суръатлар билан қуриш керак. Ҳозир айрим комплекслар 3—5 йил давомида қурилаётир. Бу вақт ичида лойиҳалар эскириб, технологик линияларга ва биноларни планлаштиришга катта ўзгартиришлар киритишга тўғри келаётир. Бунинг учун кўплаб вақт ва маблағ сарф бўлмоқда. Агар қурилишдаги барча кучлар концентрациялаштирилса, комплексларни бир-бир ярим йилда қуриб битказиш мумкин. Ҳозир қишлоқ қурилиш ташкилотлари олдига худди ана шундай вазифа қўйилган.

Ҳар бир комплекс учун юқори малакали кадрларни танлай билиш муҳим аҳамиятга эгадир. Область хўжаликларида юксак меҳнат унумдорлигига эришаётган, саноат технологиясини мукаммал эгаллаган ҳақиқий новаторлар — машинада сут соғиш усталари оз эмас. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, «Красний водопад» экспериментал базасининг оператори Анастасия Чудная звеноси 170 бош қорамолни парваришлаб, йилига 750 тоннадан ошириб, ҳар бир сигирдан эса ўртача 4300 килограммдан сут соғиб олаётир. Бир неча йилдан бери хўжаликда илғор тажриба мактаби ишлаб турибди. Бу ерда колхоз-совхозларнинг фермаларидан келган 270 нафар оператор ва механиклар илғор иш методларини ўрганмоқдалар.

Чорвадорларнинг меҳнат унумдорлигини оширишда колхоз ва совхозлар фермаларини комплекс механизациялаш ва реконструкция қилиш катта ёрдам беради. Хўжаликларнинг учдан бирида бу иш ниҳоясига етказилган. Орджоникидзе, Ғалаба, Янгийўл, Бекобод районларидаги кўплаб фермалар янгиланди. Беш йилликнинг охиригача яна 73 та ферма қайта қурилади ва кенгайтирилади. Уларда замонавий асбоб-ускуналарни ўрнатиш ва саноат технологиясини жорий этишда фермаларда асбоб-ускуналарни монтаж қилиш ва ишга тушириш бўйича махсус область тресги ходимлари ёрдам берадилар.

Эски фермаларни янгилаш ва кенгайтириш соғин сигирлар подасини кўпайтириш ва йириклаштириш имконини беради. Кўпгина колхоз ва совхозлар сўнгги вақтларгача фермаларда 200 бошдан ҳам кам соғин сигирларни парвариш қилиб келдилар. Тушунарлики, бундай кам миқдордаги сигирлар подаси билан чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириб бўлмайди. Ҳамма ишлар қўл кучи билан бажарилади. Эндиликда фермаларда камида 400 бош сигир парваришлаш учун шарт-шароитлар яратилмоқда. Яқин йиллар ичида ҳамма хўжаликларнинг ана шундай даражага чиқиб олишларини мўлжалламоқдамиз.

Ёз узоқ чўзиладиган ва иссиқ бўладиган бизнинг шароитда сутни юқори сортларда сақлаб туриш анча оғирдир. Областимиз хўжаликлари сутчилик саноати корхоналарига 85 процент биринчи сортли сут жўнатмоқдалар. Бўка, Янгийўл, Ғалаба ва Чиноз районларида эса 94—99 процент сут биринчи сортга топширилмоқда. Областимиз 1980 йилга бориб ана шу даражага кўтарилиши лозим. Илғорликнинг сири — оддий. Улар бир неча йилдан бери сутни дастлабки қайта ишлаб, совутиш ва механик йўл билан тозалаш усулини қўлламоқдалар. Ғалаба районидаги Димитров номли, «Победа» ва Ленин номли, Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозлари технологик асбоб-ускуналарни харид қилишга унча кўп маблағ сарфламаган ҳолда етиштирилаётган сутнинг ҳаммасини фақат биринчи сортларга топширмоқдалар (сарф харажатлар бир йилда қопланади). Ҳамма хўжаликлар ҳам сутни дастлабки қайта ишлаш линиясига эга бўлишни хоҳлайдилар. Бироқ, бундай асбоб-ускуналарни топиш қийин бўлаётир. Бизнинг чорвадорларимиз СССР Госпланига ҳамда чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги министрлигига яқин вақт ичида бу жуда зарур техника воситаларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан қатъий илтимос билан мурожаат этадилар.

Чорвачиликни ривожлантиришга қаратилган планлар қанчалик зўр бўлмасин, агар у мустаҳкам озуқа базасига асосланмаган бўлса, улар планлигича қолиб кетаверади. Областимизда соғин сигирлар маҳсулдорлигини ошириш соҳасида эришилган натижалар, асосан, озуқа экинлари майдонини кенгайтириш, турларини кўпайтириш ва шу йўл билан озуқа рационини мувофиқлаштириш ҳисобига бўлди. Етти йил давомида хўжаликларда озуқа етиштириш 2,2 баробар кўпайди.

1980 йилга бориб ялпи озуқа етиштириш 1977 йилга нисбатан 1,4 баробар кўпаяди. Бунинг учун ҳар гектар ердан 180—200 центнердан беда хашаги, 100 центнердан маккажўхори дони, силос учун 500 центнердан кўк поя, 700—800 центнердан илдиз-мевали озуқа олиш зарур бўлади. Областимиздаги кўпгина хўжаликлар ҳозирданоқ бу даражага эришдилар. Оққўрғон, Ғалаба, Бўка, Чиноз районлари шу даражага яқинлашиб қолдилар. «Политотдел» колхози 20 йилдан бери силос учун маккажўхоридан 800 центнерга етказиб кўкпоя ва 80—100 центнердан маккажўхори дони олаётир. «Чиноз» совхоз-техникуми ва «Красний водопад» экспериментал базаси 220—240 центнердан беда хашаги, 700—800 центнердан илдиз мевали озуқа етиштираётир.

Сўнгги йилларда колхоз ва совхозлар озуқа етиштирадиган ва қайта ишлайдиган техника билан бир мунча яхши таъминланаётган бўлсада, бироқ, улар ҳамон етишмаётир. Айниқса, катта қувватли озуқа тайёрлайдиган машиналар, косилкалар, грануляторлар ва брикетловчи пресслар етишмайди. Озуқага қўшиладиган минераллар ва биостимуляторлар жуда кам келтирилаётир. Бу планлаштирувчи ва саноат органлари учун жиддий эътибор беришга арзийдиган муаммодир.

М. ҚОДИРОВ,
Тошкент область ижроия комитети раисининг ўринбосари, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.
(«Сельская жизнь» газетасининг 1978 йил 15 ноябрь сонидан).

Янгийўл районидаги У. Юсупов номли аграр саноат бирлашмаси боғбонлари ва соҳибкорлари айни кунларда келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин ҳозирламоқдалар. Мавжуд узумзорлардаги токлар сифатли кесилиб, пешма-пеш кўмилмоқда. Бу ишда бирлашманинг Олимжон Жуманов етакчилик қилаётган бригадаси аъзолари пешқадамлик қилишяпти. Суратда: бўлим бошқарувчиси А. Мажидов ва бригада бошлиғи О. Жумановлар бажараётган иш сифатини кўздан кечиришмоқда.

О. Қозоқбоев фотоси.

НУРАФШОН ҚИШЛОҚ

КЕКСАЛАР ҲИКОЯСИ

Қадимда биз истиқомат қилаётган ерлар тўқайзор, ботқоқликлардан иборат экан. Қалин қамишзорлар ўртасида бир кичкинагина кўл бўлиб қишлоқда ҳаётнинг бошланишига шу сабаб бўлган. Кўл атрофига одамлар чайла, бостирма, ертўлалар қуриб қамишдан бордон тўқишган. Кўпчиликнинг тирикчилиги шу зайлда ўтган.

Ўз иқболини меҳнатдан топиб, фаровон ҳаёт кечираётган бу қишлоқ кишиларининг нурафшон тонги Октябрь билан бошланди. Ҳамма жойдаги каби бепоён қамишзорлар ўрнида колхоз барпо этиш осон бўлмади. Деҳқоннинг қуроли кетмон, омоч, ҳўкиз эди. Лекин Бордонкўл ундан яна бир зўр қуролни талаб қиларди. «Ирода» деб аталган бу қурол киши қалбидан мустаҳкам жой олиши ва истиқбол йўлида фидокорлик кўрсатиши керак эди. Худди шундай бўлди. Одамлар чодирлар остида яшаб тўқай чивинларига бардош бериб ботқоқликни қуритишди. Ернинг юзи очилгач омоч ишга тушди. Коллектив хўжаликнинг меҳнат самараси кўрина бошлади. Кейинчалик чодирлар ўрнини «биринчи қалдирғочлар» кўпи билан бунёд этилган бараклар эгаллади. Одам нафаси бир умр қоронғулик қаърида ётган қишлоққа жон ато этган эди. Шундан буён салкам 40 йил ўтди.

Энди Бордонкўлнинг илғариги қиёфасидан асар ҳам йўқ.

Қишлоғимиз территориясида икки йирик миллионер хўжалик «Политотдел» ва «Ленинский путь» колхозлари жойлашган. Кейинчалик Бордон кўл луб заводи, Тошкент трактор заводининг филиали ва қатор қурилиш ташкилотларининг ҳам қадрдон маскани бўлиб қолди. Ҳозирги пайтда бу ерда 18 миллатдан иборат 17 мингдан кўпроқ аҳоли истиқомат қилаётир.

Қишлоқ кишиларининг турмушини яхшилаш йўлида иттифоқимизга донғи таралган ҳар иккала колхоз правлениелари катта ишларни амалга оширмоқда. Бордонкўлда жойлашган 2157 хўжаликнинг 90 проценти табиий газ ва водопровод суви билан таъминланган. Қолган хонадонлар ҳам газлаштирилаётир.

Деҳқон оилаларининг жуда кўпчилиги янги турар-жойларда яшамоқдалар. Ўтган йилнинг ўзида 160 хўжалик ҳовли тўйларини ўтказди. Эндиликда колхозлар ўз аъзоларига кооператив йўл билан уй-жой қуриб беришни ташкил қилмоқдалар. «Ленинский путь» колхозида ташкил этилган қурилиш бригадаси бундай уйлардан бир нечтасини фойдаланишга топширди.

Меҳнатидан бойлик топаётган аҳолининг маданий даражаси ҳам йил сайин ортиб бормоқда. Ҳозирги пайтда қишлоқ территориясида иккита санъат саройи, бир неча клублар, 120 минг китоб фондига эга бўлган 8 кутубхона, жами 710 ўринли доимий ва мингга яқин ўринли мавсумий боғчалар, музей мавжуд. Қишлоқ аҳолисига 670 номерли телефон алоқаси хизмат кўрсатмоқда. Шундан 100 номери бевосита Тошкент шаҳри билан боғланган. «Политотдел» колхозининг санъат саройи қошида ташкил этилган «Чень-чун» халқ ансамбли Совет Иттифоқида биринчи ўринни эгаллаб, халқ театри номини олишга сазовор бўлди. «Ленинский путь» колхозида эса беш йиллик санъат мактаби муваффақиятли ишламоқда.

Қишлоғимиздаги 6 та мактабда 4 мингга яқин ўқувчи билим олаётир. Ишлаб чиқаришдан ажралмай ўқишни истаган ёшлар учун кечки ва сиртқи мактаблар мавжуд.

Бизда коммунистик жамиятнинг ҳар томонлама баркамол, етук кишисини тарбиялашга алоҳида эътибор берилган. Бу ишни қишлоқ советининг 117 нафар депутати ўз қўлига олган. Депутатлар колхоз ветеранлари билан ёш авлод учрашувларини, ҳарбий хизматга кузатиш маросимларини, кексаларни пенсияга кузатиш, гражданларга паспортлар топшириш тантаналарини ўтказишда активлик кўрсатмоқдалар. Бир неча йилдирки қишлоғимизда тўйлар янгича тарзда ихчам ва сермазмун ўтмоқда.

Янгича ҳаёт қишлоқ кишилари турмушида ўзига хос ўзгаришлар ясади. Биз бундан бир неча йил аввал колхоз правлениелари билан келишиб, «Хизмат кўрсатган колхозчи» унвонини таъсис этган эдик. Бу унвон колхоз қурилишидан бошлаб пенсия ёшигача узлуксиз меҳнат қилиб келган ветеранлардан катта бир группасига берилди. Унвонга сазовар бўлган пенсионерлар колхоздан ойига яна қўшимча 30 сўмдан ҳақ олмоқдалар. Бу ёшларни оталарнинг меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашимизда катта ёрдам бермоқда.

Абдуолим НОРТОЕВ,
Коммунистик районидаги Бордонкўл қишлоқ совети ижроия комитети раиси.

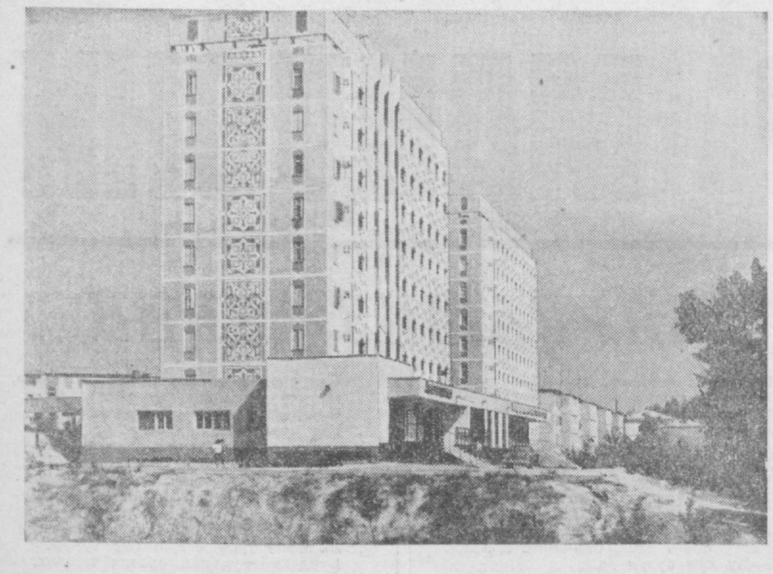

БУГУНГИ ТОШКЕНТ. Тракторсозлар шаҳарчаси йил сайин кенгайиб кўркамлашиб бормоқда. Суратда: янги турар-жой бинолари.

А. Палехов фотоси.

ҚАЛБ ҚУВНАЙДИ

Деҳқон етиштирган меваси, бинокор қурган иморатлари, шифокор оёққа турғазган беморини кўрганда қувонади. Ўқитувчи эса мустақил ҳаётга қанот қоққан собиқ ўқувчилари бажараётган ишларни кўриб меҳри товланарди. Мен 22 йилдан бери мураббийлик қилиб келаман. Шу давр мобайнида неча юзлаб йигит-қизлар мактабни тамомлаб, катта ҳаёт сари йўлланма олдилар. Ўша талабаларимиздан 100 нафари ҳозир шифокор бўлиб ишлашяпти. Буни мен 15-шаҳар шифохонасида бўлганимда сездим.

Уларнинг бири Малика Воҳидова 12-мактабни тамомлаб, Тошкент Давлат Медицина институтига ўқишга кирган эди. Беш йил муқаддам институт дипломи билан шу шифохонага ишга келди. Ҳозир у терапевт-кардиолог. Медицина фанлари доктори Карим Йўлдошев, медицина фанлари кандидати Иннур Шайхов устозлигида ўз касбининг сир-асрорларини шу ерда яна ҳам пухта эгалламоқда.

Маликанинг ширинсуханлиги, чаққонлиги, тадбиркорлигидан ҳамма хурсанд. У мактабда ўқиб юрган кезларида ҳам жонкуярлиги, дўстларига меҳрибонлиги билан ажралиб турарди. Ўша фазилатлари ҳозир яна ҳам камол топган.

У ҳамиша орзулар билан яшайди. Юрак касали билан оғриган беморлар дардига малҳам бўлиш ниятида янги усуллар излайди. Олиб бораётган илмий ишлари устозларни мамнун этаяпти.

Малика ҳақида гап кетса пенсионер Марзия Ҳабибубина, ишчи Мария Пивоварова, хизматчи Содиқ Жўраев ва бошқаларнинг тилидан бол томади. Малика бу беморлар дардига малҳам бўлган. Шунда шогирдларни кўриб қалбим бир олам қувончга тўлди. Улар бизнинг ишончимизни эл-юрт ўртасида шараф билан оқлашаяпти.

С. СУЛТОНОВ,
ўқитувчи.

ЮБИЛЯР БИЛАН УЧРАШУВ

Яқинда кенг жамоатчилик севимли ёзувчиларимиздан бири Пиримқул Қодировнинг 50 ёшга тўлишини нишонлади. Адиб юбилей кунлари китобхонлар билан ўтказган қатор учрашувларда ижодий режалари, асарларининг яратилиш тарихи ҳақида сўзлаб берди. Ана шундай учрашувлардан бири Тошкент давлат университетида ҳам бўлиб ўтди. Йиғилишда ёзувчи билан бирга Назир Сафаров, Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов Умарали Норматов, Озод Шарафиддинов ва бошқалар ҳам иштирок этишди.

Кечада сўзга чиққан нотиқлар ёзувчининг ижоди ҳақида гапирдилар ва унинг кейинги йилларда яратган «Юлдузли тунлар» романи ҳақида батафсил тўхталиб ўтдилар.

Е. ИНОҒОМОВ,
ТошДУ студенти.

Бизнинг ахборот

ЯНГИ ГРАМПЛАСТИНКАЛАР

Пойтахтимиздаги грампластинкалар заводи коллективи янги ёзиб олинган пластинкалар билан кишиларни мамнун этмоқда. Пластинкалар ҳар бир хонадонга дилрабо қўшиқлар, турли жанрдаги музика асарларини олиб киради.

Завод коллективи бу йил 20 миллионга яқин пластинкалар тайёрлаб, савдо шохобчаларига юбориши керак. Коллектив СССР Маданият министрлиги корхоналари ўртасида социалистик мусобақа якунларига кўра икки кварталдан бери министрлик ва тармоқ касаба союзлари Марказий Комитетининг Қизил байроғини қўлда сақлаб келмоқда. Сўнгги йилларда заводнинг маҳсулоти борадиган адреслар тобора кўпаймоқда.

Чунки завод ўзбек миллий музика ва қўшиқларидан ташқари таниқли совет ва чет эл санъаткорларининг куй ва қўшиқлари ёзилган грампластинкалар ишлаб чиқаришни кенгайтирмоқда. Яқинда болалар учун «Буратино» эртаги, поляк санъаткори Анна Герман ва совет хонандаси Алла Пугачёва қўшиқлари ёзилган грампластинкалар музика ихлосмандларига тақдим этилди.

КИЧКИНТОЙЛАР УЧУН

Куни кеча Қибрайда 140 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди. Ҳозир бу ерда сабзавоткор ва соҳибкорларнинг фарзандлари тарбияланмоқдалар.

Районда қурилиш ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Айни кунларда 23-кўчма механизациялашган колонна қурувчилари 48 ва 46 квартирали янги турар жой биноларида пардозлаш ишларини тугатишмоқда. Янги йилгача районда 640 ўринли янги мактаб ишга туширилиши мўлжалланаяпти.

М. ШАЙХЗОДА ТАВАЛЛУДИНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА.

ИСТЕЪДОДНИНГ ЁРҚИН ҚИРРАСИ

Шеъриятни ўйласангиз ҳаёлингизда хассос шоир сифатида гавдаланадиган, саҳнани тасаввур қилсангиз улкан драматург бўлиб шаклланадиган, олимлигини билмоқчи бўлсангиз чинакам устоз аллома сифатида сизга ҳамроҳ бўладиган ижодкорлар адабиётимизда камдан-кам учрайди. Мақсуд Шайхзода шундай бахтга муяссар бўлган заҳматкаш қалам соҳибидир.

Шайхзоданинг буюк Алишер Навоий ҳақидаги тадқиқотлари уни республикамизнинг иқтидорли навоийшунос олимларидан бирига айлантирди. Олимнинг илм жабҳасидаги энг севимли соҳаларидан бири бўлган навоийшунослик тадқиқотлари ўзига хос бир формада шаклланди. Навоийнинг юксак бадиий маҳорати олим томонидан китобхонга тушунарли, енгил бир формада етказилди. Мақсуд Шайхзода Навоий қўллаган ҳар бир сўз ва иборанинг мазмунини, кўчма маъноларини, нозик оттенкаларини шоирона қалб билан англади. Уни ҳарорат билан баён қилди.

Шайхзода олим сифатида катта ижодий мерос қолдирди. Унинг ўзбек классик, совет адабиёти ва фольклори ҳақида, рус классик ва совет адабиёти намояндалари тўғрисида, қардош халқлар адабиётининг классиклари ҳақидаги мақола ва тадқиқотлари ўзбек адабиётшунослиги ривожига салмоқли ҳисса қўшди.

Шайхзоданинг олим сифатидаги фазилати унинг ҳар бир мақоласидаги мулоҳазаларининг кенглиги, чуқурлиги ва шу билан бирга бирон янги фикрни ўртага ташлаши билан ажралиб туради. Олим мулоҳазаларини бениҳоя ҳолислик, камтарлик билан таъкидлайди, Адибнинг «Фурқат ҳақидаги қайдлар» мақоласини ўзбек адабиётшунослигида шоир Фурқат ҳақида ёзилган капитал тадқиқотлардан бири деб ҳисоблаш мумкин. Унда Шайхзода Фурқат ижодини жуда кенг планда таҳлил этишга, шоир лирикасининг ўзига хос хусусиятларини, кўрсатишга, ижодининг деярлик ҳамма қирраларини ёритишга эришади. Фурқатшунослик илмида муаммо бўлиб келаётган масалаларга ўз муносабатини билдиради. «Мен бундан бир қанча йиллар олдин баъзи бир асарларимда «Фурқат ўзбек адабиётида сўнгги классик шоир бўлди» деган тезисни олға сурган эдим. Бу тезис тўғрими? Менимча, шартли равишда бу тезис ҳали ҳам тўғридир. Бу Фурқатдан кейин ўзбек классик мактабининг давомчилари бўлмаган ёки яхши ғазаллар ёзилмаган деган гап эмас. Бу Фурқатдан сўнг эски йўлда Фурқат даражасида мукаммал лирика яратган, асл ва порлоқ асарлар вужудга келтирган санъаткор бўлмаган дегани бўлади». Буларни синчиклаб ўқиган китобхоннинг олим ўз фикрини ифода этишда моҳирлик ва самимиятига таҳсин айтишдан бошқа иложи қолмайди.

Шайхзода бениҳоя камтар устоз аллома эди. Биз буни бугун Шайхзоданинг ёшидан ўзиб кетган бўлса-да, ҳанузгача алломани устоз деб тилидан туширмайдиган шоирлар ижоди ҳақида, эндигина шеър машқ қилишга бошлаган ҳаваскорлар тўғрисида ёзган мақолаларида кўришимиз мумкин. Шайхзода қайси бир ижодкор асарлари ҳақида мулоҳаза юритмасин унинг фазилатлари, камчиликларини ҳақиқий олимга хос қаттиққўллик, айни вақтда жуда самимий, меҳру-муҳаббат билан баён этишга эришарди. Айниқса, камчиликларни айтишга тўғри келганда уни самимият билан тушунтирар эди. Устоз сифатидаги ўгитларини мутлақо холис баён қиларди. Натижада уни ўқиётган шоирда бу мулоҳазаларга эътироз билдиришга ўрин қолмасди. Шайхзоданинг худди шундай мақолаларидан бири «Қалам ва бурч» деб аталиб, у шогирдларидан шоир Шуҳрат ижодини таҳлил этишга қаратилган эди. Олим Шуҳрат шеърлари ҳақида мулоҳаза юритар экан, унинг асарларидаги оригиналликни батафсил таҳлил этади. Айрим эътироз ва мулоҳазаларга ўтганда эса олим қалбидаги устозлик самимияти секин-аста салмоқдор фикрларга кўчади. «Лекин шоирнинг ўзига ниҳоятда ёққанидан бўлиши керак, — деб ёзади олим, — у «Сенинг севгинг» тўпламидаги 5—6 шеърда оқарган сочлар образини қайтариш билан кифояланмасдан, сўнгги тўпламда ҳам... бу куйни турли воситаларда такрорлайди. Мен буни, шоирнинг ғоявий-бадиий ютқазиши, деб даъво қилишдан узоқман. Балки бу унинг ижодий хусусиятидир. Ахир агар қўшиқчи ўзи яхши кўрган ашуласини қайта-қайта ижро этиб берса, уни қоралаш мумкинми?! Шоирнинг ҳам дилдаги усуллари ва образлари бўладики, улар ҳамиша муаллифга ҳамроҳ бўлиб юрадилар. Бу, албатта табиий ҳол. Аммо ҳали қўшиқчини эшитиб турган тингловчининг янги-янги куйлар эшитишга интиёқмандлиги ҳам табиий ҳол-ку?». Ижодкорга нисбатан бундай катта самимият билан мулоҳазаларини айтиш бугунги кунда ҳам ҳар бир адабиётшунос учун юксак намунадир.

Шайхзода журъат билан мулоҳаза юритадиган, ҳақиқатни рўйи-рост айтишдан чўчимайдиган ўткир мунаққид эди. У республикамизнинг турли жойларидан редакцияга юборилган ҳаваскорларнинг машқларини кўздан кечирар экан, уларга биринчи навбатда энг муҳим гапни айтади. Натижада бу гап ўринли айтилган ҳақиқат бўлгани учун ҳам ҳар бир ҳаваскорни ўйлашга, ўз машқлари ҳақида узил-кесил мулоҳаза чиқаришга ундайди. Чунки олим Шайхзода таъкидлаётган «Совет адабиётининг, шу жумладан ўзбек совет поэзиясининг келгуси ёш бўғинларини тарбиялаш, халқ ўртасидаги талантли, салоҳиятли ёшларни ижод соҳасига тортиб, уларни парвариш қилмоқ давлат аҳамиятига эга бўлган бир тадбир саналади. Шу билан бирга адабий ижод салоҳияти йўқ кишиларнинг узоқ муддат ўзини алдаб «Шоирлик»ни ўзига касб деб ўйлаши ва ёшлик ўтгандан кейин бу соҳада янглишганини жуда кечикиб фаҳмлаши ҳам бир нав мусибатдир».

Шайхзода истеъдодининг олмос қирраларидан бири бўлган адабий-танқидий мақолаларнинг деярлик ҳаммасида бу каби ибратли мисолларни кўплаб топиш қийин эмас.

Адибнинг ўз замондошлари, сафдошлари ва дўстлари бўлган Ойбек, Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон ҳақида, Фозил Йўлдош ўғли ижоди тўғрисидаги тадқиқотларида адабиётнинг замон талаб этган муҳим, актуал масалалари ҳақида мулоҳаза юритади.

Олимнинг А. С. Пушкин, Н. А. Некрасов, А. Н. Островский, А. П. Чехов, А. М. Горький В .В. Маяковский, К. И. Чуковский каби рус ҳамда совет адабиётининг ёрқин намояндалари ижодини тарғиб ва ташвиқ этишда ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. Низомий, Руставели, Т. Шевченко, Самад Вурғун каби қардош халқлар адабиёти вакиллари ижодини таҳлил этиб, совет халқлари ўртасидаги адабий алоқаларнинг юксалишига ҳам муносиб таъсир кўрсатди.

Хуллас, тафаккур олами беқиёс кенг бўлган устоз алломанинг илмий ижод маҳсули ўзининг теранлиги, мулоҳазаларининг тиниқ ва сержилолиги, ғоявий юксаклиги ва интернационал руҳи билан ўзбек совет адабиётшунослигининг ёрқин саҳифаларидан бирини ташкил этади.

Ёқуб ЯКВАЛХЎЖАЕВ.

Спорт

«ОЛҒА» ҲАМ СИНОВДАН ЎТА ОЛМАДИ

Маълумки, мамлакат футбол чемпионати 2-лига 5-зонасида қатнашаётган республикамиз вакили «Янгиер» бир неча марта биринчи лигага ўтишга урниб кўриб, финалчиларнинг бахсида ҳамиша мувaффақиятсизликка учраганди. Бу йил 5-зонада Фрунзенинг «Олға» футболчилари биринчи ўринни эгаллаб, бошқа зона ғолиби билан ҳал қилувчи мусобақаларда куч синашди. Қирғизистон футболчилари ҳам имтиҳондан ўтаолмадилар. Улар биринчи ўйинда ўз майдонларида Нальчикнинг «Спартак» командасини қабул қилиб, 1:0 ҳисобида ғолиб келишган эди. Лекин «Олға» сафарда бўлган жавоб ўйинини 0:2 ҳисобида ютқазди ва икки ўйин натижасига кўра Нальчик футболчилари келаси йил биринчи лигада қатнашиш ҳуқуқига эга бўлишди. Шунингдек 2-эшелондан яна икки команда биринчи группага йўлланма олди. Булар Харьковнинг «Металлист» ва Пермнинг «Звезда» командаларидир.

ҚЎШ ҒАЛАБА

Ўзбекистон давлат физкультура институти баскетболчилари чемпионатнинг навбатдаги учрашувларини сафарда Душанбанинг «Спартак» командаси билан ўтказдилар. Ҳар иккала ўйинда ҳам тошкентликларнинг қўли баланд келди. Биринчи ўйинда 84:48 ҳисобида ғолиб келган меҳмонлар иккинчи ўйинни катта фарқ билан ютдилар. Ҳисоб 115:59.

Тошкент давлат университети эркаклар баскетболчилари ҳам аёллар сингари мамлакат чемпионатининг биринчи лигасида қатнашмоқдалар. Улар ҳам кейинги ўйинларни сафарда ўтказишди. Гомелда маҳаллий «СОЖ» командаси билан бўлган учрашувда бир сафар майдон эгалари, иккинчи сафар меҳмонлар устун келишди. Тошкентликлар 101:81 ҳисобида устун келишган бўлса, такрор ўйинда майдон эгалари 12 очко фарқ билан (106:94) ғолиб келишди.

МАСТЕРЛИК НОРМАСИНИ КЎЗЛАБ

Пойтахтимиздаги Марказий шахмат-шашка клубида шонли Ленин комсомолининг 60 йиллигига бағишлаб мастерлик нормасини берадиган очиқ шахмат турнири давом этмоқда. Бунда республикамиз вакилларидан ташқари Олмаота, Фрунзе, Красноярск ва РСФСРнинг бир қатор шаҳарларидан келган шахматчилар куч синашмоқдалар. Ўн турдан сўнг олмаоталик спорт мастери Е. Владимиров 7,5 очко билан олдинда бормоқда. Красноярсклик спорт мастери Л. Псакис 7 очко тўплади. Учинчи ўринда бораётган тошкентлик Димитрий Қаюмов ҳисобида 6 очко бор.

ҚАҲРАМОН СОВРИНИ УЧУН

Кеча пойтахтимиздаги «Ёшлик» спорт аренасида классик кураш бўйича Совет Иттифоқи Қаҳрамони генерал Собир Раҳимов хотира-соврини учун навбатдаги анъанавий Бутуниттифоқ турнири старт олди. Бир йўла учта гиламда ўтказилаётган бу мусобақада мамлакатимизнинг жуда кўплаб шаҳарларидан келган 400 га яқин полвон иштирок этмоқда.

«Янги Тошкент» маҳалласида 500 хонадон истиқомат қилади. Маҳалла оқсоқоли Рашид ака Аҳмедов бошлиқ активлар ташаббуси билан янги клуб қуриб битказилди. Клубда маданий-оқартув ишлари, кутубхона, ҳаваскорлик тўгараги ташкил қилинади. Маҳалладаги зиёлиларни жалб қилиб турли мавзуларда лекциялар ўқиш мўлжалланаяпти. Леонид Ильич Брежневнинг «Қўриқ» асари коллектив бўлиб ўрганилади.

Яқинда маҳалла кучи билан бунёд қилинган ана шу клубни очиш маросими бўлиб ўтди. Собир Раҳимов район партия комитетининг биринчи секретари З. Абдураҳимов маҳалла аҳолисини янги клуб ишга тушганлиги билан табриклади. Ўзбек халқининг қадимий анъаналаридан бири — ҳашар йўли билан клуб қурилиши меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга ёрқин ҳисса бўлиб қўшилади, деб таъкидлади у.

МАҲАЛЛА КЛУБИ

Шу маҳалла аҳли янги нусхадаги совет паспорти олдилар. Эндиликда «Янги Тошкент» маҳалла аҳлининг барча тантанали маросимлари шу ерда ўтказилади.

Н. ҲОЛИҚОВ.

СУРАТДА: Собир Раҳимов район ички ишлар бўлими паспорт столининг бошлиғи Ф. Хабибуллина Раззоқ ота Эгамбердиевга паспорт топширмоқда.

Автор фотоси.

ФАН ва ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЧЕКУВЧИЛАРГА ҚАРШИ

ЯҚИНДА Швецияда чекишга қарши ғалати усул қўлланилди. Чекаётган пайтда ўз-ўзидан портлаб кетувчи сигарета ва гугуртларни сотиш йўлга қўйилди. Бунда масалан, кашандани сезиларли даражада электр токиургандек бўлади.

Чекувчида сигаретани кўрганда салбий шартли рефлекс уйғотишдан иборат бўлган бундай «партизанча» усул, Стокгольмда чиқадиган «Экспрессен» газетасининг ёзишича, ҳар қандай лекция ёки брошюралардан кўпроқ самара беради.

БЕТОНДАН ИШЛАНГАН КЕМА

ИККИНЧИ жаҳон урушидан аввал тажриба тариқасида пўлатдан эмас, балки бетондан ишланган кемалар қурилганди. Аммо, бу ҳақда кейинчалик унутиб юборилди.

Яқинда эса Ғарбий Германия инженерлари улкан бир кеманинг лойиҳасини туздилар. Бу кеманинг корпуси темир-бетондан ишланган. 300 метрлик бу танкер табиий газ ташиш учун мўлжалланган. Бундай кема анча арзонга тушади.

МАШИНА ҲАЙДОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

АМЕРИКА олимларининг текширишларидан шу нарса маълум бўлдики, машина ҳайдовчилар йўлга чиқишдан аввал мутлақо телевизор кўрмасликлари лозим. Мутахассислар исботлашича, телевидение (айниқса ранглиси) кўзнинг кўриш қобилиятини 30 процент камайтирар экан. Телевизор кўргандан сўнг орадан бир неча соат ўтгач, одам организмида кўриш учун жуда зарур бўлган А. витамини қарийб тенг баравар камайиб кетиши аниқланди.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ГАЗДАН ИСИТИШ УЧУН ФОЙДАЛАНУВЧИ КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, УЙ БОШҚАРМАЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ВА УЙ ЭГАЛАРИ

ДИҚҚАТИГА

«ТАШОБЛГАЗ БОШҚАРМАСИ АҲОЛИГА ҚУЙИДАГИЛАРНИ ЭСЛАТИБ ЎТАДИ:

иситиш мавсуми бошланишига қадар, газда ишловчи газ асбоблари ва печларининг дудбуронлари, ва ҳаво алмашиш каналларининг техник ҳолатини текшириб кўриш ва ўз вақтида ремонт қилиш шартдир.

Дудбуронларнинг техник ҳолати ҳақидаги актлар яшаш жойидаги горрайгазларга тақдим этилади.

Газ асбоблари дудбуронларни текшириш ва тозалаш қуйидаги муддатларда амалга оширилади:

дудбуронлар (ғиштдан ишланган газсув иситгичлари ва ресторан плиталари — ҳар уч ойда бир марта; иситиш-қайнатиш печларининг дудбуронлари — йилда уч марта (мавсум олдидан, иситиш мавсумининг ўрталарида, шунингдек, баҳор бошланиб кунлар исийбошлаганда); иситиш печлари ва қозонларининг дудбуронлари — йилда бир марта (иситиш мавсуми олдидан).

Асбоцемент ва монолит бетондан ясалган дудбуронлар учун акт йилда бир марта тақдим этилади. Дудбуронларни текшириш ҳақидаги актларни ўз вақтида топширилмаган тақдирда газ асбоблари газ таъминоти системасидан узиб қўйилади.

Иситиш асбобларига ўз вақтида газ бериш учун печлар ва дудбуронлар ремонтига совук тушишини кутиб ўтирмай, киришиш лозим.

ЭСДА ТУТИНГ! Газ асбобларидан фойдаланиш қоидаларига риоя этмаслик ёнғин чиқиш ,портлаш ва заҳарланишларга олиб келади.

Газ асбобларидан фойдаланишдан олдин дудбуроннинг ҳаво тортиш-тортмаслигини текшириб кўринг. Агарда ҳаво тортмаётгани аниқланса, ресторан типидаги газ плиталари, сув иситгичлар, қозон ва печлардан фойдаланиш қатъиян ман этилади.

Дудбуронлар ҳаво тортмаётганлиги сезилиши билан асбобларни дарҳол ўчириш лозим. Дудбуронлар тузатилиб, ремонт қилинмагунча газ асбобларидан фойдаланиш қатъий ман этилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИНИНГ
ТОШКЕНТ ҲУНАР-САВДО БИЛИМ ЮРТИ
1978—1979 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти баққоллик- кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ, сут маҳсулотлари, газламалар, тикув буюмлари, пойафзаллар, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик молларининг юқори малакали сотувчи, кондитер кассирларини тайёрлайди.

ЎҚИШ МУДДАТИ 1 ЙИЛ.

Билим юртига Ўзбекистон шаҳарларида яшайдиган 15 дан 20 ёшгача (ҳамда Совет Армияси сафига ҳарбий хизматни ўтаб қайтган 23 ёшгача) бўлган 8, 9, 10 синф ҳажмида маълумотлилар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Билим юртини тугатганларга «кичик сотувчи», «сотувчи», «сотувчи-консультант», «сотувчи-контролёр-кассир» деган малака унвони берилади.

Ўқувчиларга 32 сўм стипендия берилади, етим қолган болаларга, ота-она қаровисиз қолган болаларга ва Улуғ Ватан урушининг I, II группа инвалидларининг болаларига 41 сўмдан стипендия берилади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: Бош универмаг ва «Гастроном» республика конторасига қарашли йирик магазинларда ўтказилади.

Билим юртида ўқиш муддати меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома (асли), туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 3 дона фотосурат, халқ депутатлари совети шаҳар ижроия комитети савдо бўлимининг йўлланмаси (давлат савдо бўлимининг дирекциясидан йўлланма).

Билим юртининг адреси: Тошкент-173, Чилонзор массиви, Бобир кўчаси, 3-уй (4, 9, 19-трамвайларнинг «Чўпон ота», 13, 70-автобусларнинг «Медицина тез ёрдам касалхонаси» бекатлари). Телефон — 78-44-30.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Горнчилар, қаердасиз?». 10.40 — «Олис нуқтада» (бадиий фильм). 11.50 — Фильм-концерт. 12.35 Ҳужжатли фильм. 13.05 — Концерт. 15.00 — «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». 15.30 — «14-69 бронепоезди». 16.15 — «Шахмат мактаби». 16.45 — «Москва ва москваликлар». 17.15 — Концерт. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильм. 19.05 — Концерт. 19.20 — «Социалистик турмуш тарзи ва халқ фаровонлиги». 20.05 — «Кўргазмадаги манзаралар» (фортепьяно). 20.40 —«Камилла» (Бадиий фильм, 4-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Қўшиқ бизга ҳамиша ҳамроҳ». 23.30 — Ҳужжатли фильм. 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Биология. 13.00 — Ҳужжатли фильм. 13.10 — «Касблар ҳақида ҳикоялар». 13.40 — «Энди сизни ким деб аташ керак?» (бадиий фильм). 18.00 — Фильм-концерт. 18.15 — «Ёшлик». 18.45 — «Кўл ва дарёлардаги ҳазина». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Оламга саёҳат». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Дилором». (спектакль). 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — марддлар майдони». 22.15 — «Дилором» (спектакль).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Болалар учун фильм. 20.00 — Тошкент ва тошкентликлар. 21.00 — Янгиликлар.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 17/XI да Кармен, 18/XI да Испан миниатюралари.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/XI да Қалби олов, 18/XI да Тирик мурда.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 17/XI да Олифта, 18/XI да Қизил дуррали нозик ниҳолим.

В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети қошидаги

«БИЛИМ» ЖАМИЯТИ

олий ўқув юртларига кирувчилар учун
ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИНИ

ТАШКИЛ ҚИЛАДИ

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида 26 ноябрдан 21 майгача якшанба кунлари соат 10.00 ва 14.00 да қуйидаги фанлардан ўтказилади:

СССР тарихи ва адабиёт;
СССР тарихи ва ўзбек адабиёти;
математика ва физика;
химия ва математика.

ЎҚИШ УЧУН 10 СЎМ ҲАҚ ТЎЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси. Тошкент Давлат университетининг Маданият саройи, 3-қават, 27-хона. Телефон 46-02-25.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 | Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь 334808, 32533; секретариат — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 02898. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64584. Д—2524.